

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Výcvik a využití zásahových jednotek Policie ČR
v reakci na nové bezpečnostní hrozby**

Autor práce: Stanislav Salák

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Milan Kocík MBA

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2022

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Stanislav Salák

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Přibram

Název bakalářské práce:

Výcvik a využití zásahových jednotek Policie ČR v reakci na nové bezpečnostní hrozby

Název bakalářské práce v anglickém jazyce:

Training and Use of the Czech Republic's Police SWAT Team in Response to New Security Threats

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

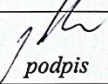
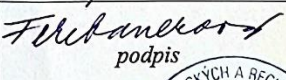
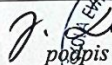
Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Kocík

Datum zadání bakalářské práce: březen 2021

Cíl bakalářské práce: Cílem bakalářské práce je analýza bezpečnostní situace v České republice a vyhodnocení připravenosti zásahových jednotek na aktuální bezpečnostní hrozby a současné trendy kriminality.

Student: Stanislav Salák	22.4.2021 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Milan Kocík	32.4.2021 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	25.5.2021 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	26.5.21 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	31.5.2021 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Milanu Kocíkovi MBA za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

SALÁK, S. *Výcvik a využití zásahových jednotek Policie ČR v reakci na nové bezpečnostní hrozby*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2022. 77 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Kocík MBA.

Bakalářská práce se zabývá aktuální bezpečnostní situací v České republice. Na základě jejího vyhodnocení víme, že se objevily v posledních letech nové bezpečnostní hrozby. Pro ochranu občanů České republiky na tyto hrozby musí umět adekvátně reagovat především bezpečnostní složky, konkrétně zásahové jednotky Policie České republiky především svým výcvikem a vybaveností.

V teoretické části jsou čtenáři seznámeni s nezbytným výkladem teoretických pojmů, platnou legislativou v České republice a přehledem aktuální vycvičenosti a vybavenosti zásahových jednotek Policie České republiky.

V praktické části je zhodnocena bezpečnostní situace v České republice. Kazuistický rozbor již nastalých případů a provedení řízeného rozhovoru se zkušenými instruktory a metodiky pomůže k vyhodnocení míry připravenosti a vybavenosti zásahových jednotek Policie České republiky.

Na základě vyjádření pracovníků z oboru výcviku speciálních jednotek a mých načerpaných osobních zkušeností práce uvádí a stanovuje návrhy řešení ke zlepšení míry připravenosti v oblasti výcviku a výbavy zásahových jednotek Policie České republiky.

Klíčová slova: bezpečnostní situace, policie, terorismus, vycvičenost, zásahová jednotka

ABSTRACT

SALÁK, S. *Training and Use of the Czech Republic's Police SWAT Team in Response to New Security Threats*: Bachelor Thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2022. 77 p. Supervisor: Mgr. Milan Kocík MBA.

The thesis is dealing with the current security situation in the Czech Republic. On the basis of its assessment, we know that in the last years there emerged new security threats. In order to protect the Czech citizens against these threats, the law-enforcement agencies, especially armed response units of the Czech Republic must be able to react correspondingly by their drill and equipment.

In the theory part, the readers are introduced to necessary explanation of terms and valid legislation in the Czech Republic. Also, an overview of update of drill and equipment of the armed response units of the Czech police is presented.

In the practical part is assessed the security situation in the Czech Republic. Case history analysis and conduction of interviews with experienced instructors and methodology specialists will help to assess the level of readiness and equipment of the police armed response units of the Czech Republic.

On the basis of statements of specialists from the armed response units and my personal experience, this thesis introduces and defines proposals for solution of improving the level of readiness in the area of training and equipment of the police armed response units of the Czech Republic.

Key words: Security Situation, Police, Terrorism, Drill, Armed Response Unit

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Teoretická část	11
2.1 Vymezení základních pojmů	11
2.1.1 Policie České republiky.....	11
2.1.2 Historie Policie České republiky.....	12
2.1.3 Úkoly Policie České republiky	15
2.1.4 Zásahová jednotka.....	16
2.1.5 Terorismus	23
2.1.6 Teroristická hrozba.....	25
2.1.7 Bezpečnostní hrozba	28
2.1.8 Bezpečnostní riziko	30
2.1.9 Aktivní útočník	31
2.1.10 Osamělý vlk	31
2.2 Legislativa v České republice.....	35
2.2.1 Možnosti nasazení Zásahové jednotky.....	35
2.2.2 Donucovací prostředky	36
2.2.3 Obecné podmínky použití donucovacích prostředků.....	39
2.2.4 Povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku	40
2.2.5 Použití zbraně.....	41
2.2.6 Povinnosti policisty po použití zbraně	43
2.3 Vybavenost a výcvik zásahových jednotek.....	44
2.3.1 Ochranné prostředky	44
2.3.2 Materiální vybavení	44
2.3.3 Technické prostředky	47
2.3.4 Vycvičenost.....	48
3 Praktická část	50

3.1	Hodnocení bezpečnostní situace a kriminality v ČR.....	50
3.1.1	Závěr „Analýzy bezpečnostní situace ČR“ autora Tomáše Petrečka.....	50
3.1.2	Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby České republiky	50
3.1.3	Statistika Policie České republiky.....	52
3.2	Kazuistika aktuálních případů	55
3.2.1	Uherský Brod	56
3.2.2	Fakultní nemocnice Ostrava.....	58
3.2.3	Francie – Bataclan.....	60
3.3	Prognóza.....	62
3.4	Hodnocení aktuální vycvičenosti a vybavenosti zásahových jednotek PČR, návrhy možného řešení vedoucí k jejich zlepšení.....	63
	Závěr	66
	Seznam použitých zdrojů	70
	Seznam zkratk	73
	Seznam tabulek a grafů	74
	Přílohy.....	75

Úvod

Zajistit bezpečnost občanů ve vyspělém demokratickém státě, kterým Česká republika bezesporu je, vždy patřila mezi hlavní úkoly Policie České republiky. Proto je zřízen aparát, který má tuto potřebu zabezpečit.

Současná doba přináší hodně nového především v oblasti bezpečnosti, kde se v posledních letech objevují nové trendy - jakým způsobem a v jakém rozsahu páchat trestnou činnost. Na tyto trendy samozřejmě vždy reagovaly i bezpečnostní složky. Hlavním úkolem ale zůstává zabezpečit základní potřebu nefyziologického charakteru pro všechny občany České republiky, a tou je jednoznačně je bezpečnost.

V rámci České republiky tento vývoj bezpečnostní situace a trendů pozoruji již bezmála 15 let, které jsem věnoval službě státu u Policie České republiky, z toho posledních 10 let ve službách Zásahové jednotky Policie České republiky Plzeňského kraje. Tyto roky ve službě mi dávají možnost nahlédnout na obě strany mince, kdy na jedné straně stojí bezpečnost občanů a policie, která ji zajišťuje, a na straně druhé zločinci a teroristé, proti kterým je třeba bojovat. V práci jsem se zaměřil na zásahové jednotky Policie České republiky s kterými mám osobní zkušenosti a velice dobře vím, kde a jaký problém je aktuálně řešen.

V posledních letech se začínají i v rámci České republiky objevovat jednotky případů dříve známé z dalekého západního světa, zejména z USA. V rámci západní Evropy už ale teroristické útoky nejsou výjimkou! Jen v České republice od roku 2015 došlo ke dvěma případům tzv. aktivního střelce. Trend dnešní doby je bohužel takový, že podobné případy budou s největší pravděpodobností přibývat. Ač bude mít každý útok jiný charakter a postup, vždy půjde především o lidské životy. Na tyto případy je přímo zaměřen výcvik policistů zásahových jednotek Policie České republiky.

Velkým přínosem pro mou práci jsou informace získané od bývalých i stále aktivně sloužících policistů. Jedná se o odborníky s dlouholetou praxí v České republice i zahraničí. V rozhovoru na dané téma zmiňují velice zajímavé a naprosto klíčové informace potřebné pro kvalitní zpracování tématu.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je provedená analýza bezpečnostní situace v České republice a vyhodnocení připravenosti zásahových jednotek na aktuální bezpečnostní hrozby v České republice a seznámení se současnými trendy kriminality.

Práce je rozdělena do dvou částí, kdy v první, teoretické části, jsou vysvětleny základní pojmy pro správné chápání řešené problematiky týkající se bezpečnostních hrozeb, právní úpravy v České republice a zásahových jednotek Policie České republiky.

V druhé, praktické části, se autor rozhodl využít metodologického výzkumu ve formě řízeného rozhovoru neboli interview. Jedná se o jednu z možných metod získání vysoce relevantních informací k danému tématu. Výhodou je velká bezprostřednost, možnost reagovat položením doplňujících otázek a vnímání pocitů dotazovaného.¹ Řízený rozhovor byl veden se třemi odborníky váženými pány Miroslavem Pasterčíkem - SF-UCS, kpt. Bc. Martinem Hejlem - metodikem KŘP PK a por. Bc. Pavlem Roučkou - metodikem ZJ KŘP PK, kteří ze své dlouholeté praxe dokáží pojmenovat a popsat nové formy bezpečnostních hrozeb a úrovně vycvičenosti policistů. V první části otázek došlo k seznámení s dotazovaným a poznáním jeho dosavadních zkušeností. Druhá část otázek se již zabývá přímo zkoumaným tématem. Otázky byly předem připravené a zvolené tak, aby byly přínosem pro zkoumanou problematiku. Dále jsem zvolil kazuistiku případů, které se odehrály v posledních letech a jsou vhodným příkladem pro poukázání na možné nedostatky a naopak i pozitiva při zákrocích. Cílem je nashromáždění potřebných dat pro stanovení celkové bezpečnostní situace v České republice a určení nových bezpečnostních fenoménů současné doby. Pro podpoření výzkumu reálnými počty předem stanovených skutků trestné činnosti se autor rozhodl využít statistiky vedené státními bezpečnostními institucemi.

Po ustanovení druhu rizika bude na základě informací získaných při provedených rozhovorech, kazuistikách a také autorova praxeologického vhledu do problematiky vycvičenosti a vybavenosti zásahových jednotek Policie České republiky stanoveno vhodné opatření k vylepšení vybavenosti či metodika vedoucí ke zlepšení vycvičenosti zásahových jednotek Policie České republiky směrem k novým bezpečnostním hrozbám. K dosažení cíle práce využívá jak mého osobního praxeologického vhledu, tak rozboru zkušeností dotazovaných odborníků jak z domova, tak především ze zahraničí.

---

¹ HLAVSA, Z. a kolektiv. *Český jazyk pro střední školy*. 3. vyd. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 1997. s. 262. ISBN 80-85937-86-7.

2 Teoretická část

2.1 Vymezení základních pojmů

2.1.1 Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen PČR) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. Policie působí na území České republiky (dále jen ČR), nestanoví-li právní předpis jinak.²

Policii ČR tvoří útvary:

- Policejní prezidium České republiky,
- útvary policie s celostátní působností,
- krajská ředitelství police a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.³

Organizační struktura Policie České republiky

Organizační struktura policie je řešena na vertikální linii. Vrcholným orgánem v rámci organizačního členění policie je Policejní prezidium ČR. V jeho čele stojí Policejní prezident, nejvyšší představený všech policistů. Jako druhým článkem v pořadí po vertikální linii jsou útvary s celostátní působností. Tyto útvary mají celorepublikovou působnost a jsou přímo podřízeny Policejnímu prezidentu. Dalšími útvary jsou krajská ředitelství policie. Podřízenými organizačními články jsou útvary zřízené v rámci „samostatné“ působnosti krajských ředitelství policie.⁴

Výběrové řízení

Přijímací řízení zahajuje policie s uchazečem, který doručí písemnou žádost o přijetí a splňuje stanovené podmínky, které jsou: věk minimálně 18 let, trestní bezúhonnost, občan ČR. Přijímací řízení trvá obvykle 3 měsíce. V průběhu řízení uchazeč absolvuje psychologické vyšetření, prověrku tělesné zdatnosti, zdravotní prohlídku a další personální řízení.

- Psychologické vyšetření je zaměřeno na zjišťování osobnostních předpokladů potřebných pro výkon služby na základních policejních služebních místech. Policista mimo jiné dovednosti musí dobře zvládat administrativní činnost. Pokud

---

² ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 39-44. ISBN 978-80-7380-447-3.

³ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 54. ISBN 978-80-7380-447-3.

⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 54-57. ISBN 978-80-7380-447-3.

uchazeč nesplní kritéria nutná pro přijetí, může další psychologické vyšetření podstoupit nejdříve za dva roky.

- Prověrka fyzické zdatnosti se skládá ze čtyř testů: člunkového běhu, běhu na 1000 m, celomotorického testu a cvičení kliků. Pro splnění této kategorie je nutné dosáhnout předem nastaveného počtu bodů, avšak zároveň splnit podmínku dosažení minimálního počtu bodů v jednotlivých disciplínách.
- Komplexní zdravotní prohlídka sleduje posouzení zdravotní způsobilosti a provádí ji služební lékař.

2.1.2 Historie Policie České republiky

Policie vznikla v roce 1991 přeměnou Veřejné bezpečnosti, která byla organizační součástí Sboru národní bezpečnosti.

Nový bezpečnostní sbor byl v roce 1991 označen jako policie. Označení navázalo na předválečné československé pozitivní právo. V rámci tohoto právního systému se pojmu policie používalo až do konce 2. světové války. Vedle policie do roku 1945 plnil bezpečnostní úkoly též druhý bezpečnostní orgán, četnictvo, které působilo převážně mimo velká města.

Pojem „policie“ vychází ze stejného slovního základu jako pojem „politika“. Oba pojmy se odvozují z řeckých slov „polis“ (znamená město nebo městský stát) a „politeia“ (v původním významu to značilo, že osoba je občanem města, popřípadě městského státu).

Od čtvrtého století před Kristem se pod pojmem „politeia“ rozumělo i zřízení státu a status občanů. Aristoteles, který psal díla o výstavbě státu, pojímá výraz „politeia“ i jako náležitý a potřebný státní systém, avšak současně i jako schopnost vládnout, jako politiku.

Na vývoj, který započal v Řecku, navázala francouzská teorie a rovněž tak i samotná praxe. Nejprve byla „policie“ chápána jako činnost směřující k dosažení spořádaného stavu ve státu. Zahrnovala současně i systém potřebných opatření. „Policie“ v sobě zahrnovala všechnu vnitřní činnost státu zaměřenou na dosažení uvedeného stavu. Výjimkou byla činnost státu na úseku zahraničních věcí, na úseku obrany, financí a také justice.

Až následně se součástí pojmu „policie“ stává i pořádková složka. Tato složka však v pojmu „policie“ zůstává natrvalo.

Dalším vývojem pak dochází k omezování širokého pojetí obsahu pojmu „policie“. Výsledkem je specializace policie na oblast odvracení hrozeb uvnitř státu. Policie se stává nedílnou součástí státní správy a náleží jí plnění úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. Toto užší pojetí pojmu policie se pak stává součástí nově přijímané právní úpravy, která se zabývala stanovením působnosti orgánů státu zaměřených na problematiku zajišťování bezpečnosti. Důsledkem Velké francouzské

revoluce je zákonná právní úprava. Deklarací práv člověka a občana (1789) bylo vyhlášeno, že občanská práva smějí být omezena nebo zkrácena jen na základě zákona.⁵

V habsburské monarchii, jejíž součástí byly i země české, byl vývoj bezpečnostních orgánů různorodý. Dříve patřila starost o bezpečnost k povinnostem obyvatelstva. V 16. a 17. století zajišťovaly bezpečnost (polo)vojenské posádky. Často se na bezpečnosti podílela i tzv. denní a noční stráž. Do roku 1776 se projevovala v Rakousku snaha bezpečnostní složky reorganizovat, to však nevedlo k velkým úspěchům.⁶

Významnou policejní reformou byla reforma z roku 1776, kdy bylo ve Vídni zřízeno policejní ředitelství. Hrabě Pergen provedl další významnou reformu, jíž byla policie rozdělena na nižší – uniformovanou a vyšší – tajnou. V rámci této reformy bylo z vídeňského policejního ředitelství zřízeno vrchní policejní ředitelství a od roku 1785 vznikala policejní ředitelství v Praze, Brně, Opavě a dalších městech rakouského mocnářství. Později následovaly další reformy. Byla zřizována další policejní ředitelství, která nakonec byla podřízena Ministerstvu vnitra.⁷

Prvním českým plukem rakouského mocnářství byl v roce 1815 četnický pluk v Lombardii, který podléhal vojenskému teritoriálnímu velitelství v Miláně. V dobách války plnil funkci armády, v míru byl určen k plnění bezpečnostních funkcí. Podle tohoto vzoru vznikl další četnický pluk v Uhrách a podle císařského rozhodnutí z 8. června 1849 bylo četnictvo rozšířeno na celé území monarchie. Vojensky bylo organizovaným sborem určeným k udržování bezpečnosti. Počátkem roku 1866 byly četnické pluky zrušeny a bylo zřízeno 15 zemských četnických velitelství. V dualistickém období však bylo četnictvo ještě několikrát reorganizováno.⁸

Sít' státních policejních úřadů byla dost řídká. Výkon policie byl svěřen hlavně obcím. V době první republiky byla tato síť postupně zhušťována. Státní policie byla dislokována takto:

- policejní ředitelství Praha, Brno
- policejní komisařství Plzeň, Moravská Ostrava
- pohraniční policejní komisařství Podmokly, Cheb a Bohumín

Zpočátku jen Praha disponovala uniformovanou policií, na zbytku území bezpečnostní službu vykonávaly obecní policejní sbory. To se však v průběhu doby měnilo. Policejní ředitelství podléhala zemskému prezidentu, policejní komisařství příslušnému okresnímu hejtmanovi. Nejvyšší instancí pro všechny bylo Ministerstvo vnitra.

---

⁵ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 20-21. ISBN 978-80-7380-447-3.

⁶ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva*. I. díl. Praha: Themis. 1997. s. 46-48. ISBN 80-85821-52-4.

⁷ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva*. I. díl. Praha: Themis. 1997. s. 46-63. ISBN 80-85821-52-4.

⁸ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva*. I. díl. Praha: Themis. 1997 s. 46-68. ISBN 80-85821-52-4.

Na základě zák. č. 165/1920 Sb. z. a n. a zák. č. 306/1924 Sb. z. a n. byly vládou zřizovány další státní policejní úřady – jednalo se o důležitá centra i o místa z hlediska státu s „nespolehlivým“ obyvatelstvem.

Státní policie měla složku uniformovanou – uniformovaná stráž bezpečnosti a neuniformovanou – neuniformovaná stráž bezpečnosti.

Udržování pořádku, klidu a bezpečnosti v rámci státu bylo samozřejmě úkolem státním, který se toho snažil dostat vlastními orgány. Výjimkou z tohoto byla pouze města s vlastními obecními statuty, kterým bylo ponecháno udržování veřejného pořádku, klidu a bezpečnosti vlastními orgány, pokud zde služba nebyla vykonávána státem. Mezi státní a obecní policií nebyl zásadní rozdíl (jako v současnosti). Četnictvo tedy mělo vykonávat bezpečnostní službu zpravidla mimo území těchto měst a obcí, avšak neznamenalo to, že by zde službu vykonávat nemohlo.⁹

Po skončení 2. světové války začala reforma bezpečnostních sborů stávajícího stavu, který zde vznikl důsledkem přibližování k německému vzoru. Vznikl sbor národní bezpečnosti. Předpoklady pro vznik nového bezpečnostního sboru vytvořil dokument nazvaný „Hlavní zásady výstavby nového bezpečnostního aparátu – budování nové Národní bezpečnostní služby“. Tento dokument byl schválen 17. 4. 1945 v Košicích a lze jej považovat za základ pro budování bezpečnostního sboru. Nová československá vláda, která zasedala poprvé za 2. světové války na území republiky, tímto dokumentem rozhodla o zrušení četnictva a celé dřívější policejní struktury a jejím nahrazením jednotným bezpečnostním aparátem, jehož název se posléze ustálil na dikci Sbor národní bezpečnosti. Tento záměr vlády byl realizován na základě výnosu č. 3.700/26.6.1945-V/4 Ministerstva vnitra ze dne 30. června 1945. Tento výnos konstituoval Sbor národní bezpečnosti. Do tohoto sboru byly začleněny všechny uniformované složky s bezpečnostním zaměřením, tedy četnictvo, uniformovaná státní policie a uniformovaná obecní policie. Důsledkem bylo definitivní zrušení sborů četnictva, uniformované státní policie a obecní policie. Do té doby vedle sebe existovaly dva bezpečnostní sbory, jeden starý, profesionální a druhý revoluční, bezpečnostní formace národních výborů, tzv. revoluční gardy, které byly 26. května 1945 podřízeny Komisi pro vnitřní národní bezpečnost při Zemském národním výboru v Praze. Řídícím orgánem všech složek vnitřní bezpečnosti byl Zemský odbor bezpečnosti, který podléhal Ministerstvu vnitra. Prvním ministrem vnitra Československé republiky po druhé světové válce se stal Václav Nosek. Je zajímavé, že až do roku 1947 existoval Sbor národní bezpečnosti jen na základě vládních usnesení nebo výnosu Ministerstva vnitra. Teprve zákonem č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti byl tento bezpečnostní orgán republiky uzákoněn. Pro úplnost uvádím všechny pozdější zákonné normy upravující problematiku Sboru národní bezpečnosti. Jedná se o zákon č. 286/1948 Sb., o národní bezpečnosti. Nový zákon o Sboru národní bezpečnosti byl uveřejněn pod číslem 70/1965 Sb. Další v řadě byl zákon č. 40/1974 Sb. o Sboru národní bezpečnosti. Tuto normu zrušil a nahradil již po roce 1989 zákon č. 333/1991 Sb. o Federálním policejním sboru a sboru hradní policie. Tento již „demokratický“ zákon přetrval až do zrušení federace, po 1. lednu 1993 si problematiku policejních sborů upravuje Česká republika i Slovenská republika sama.¹⁰

⁹ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 21-22. ISBN 978-80-7380-447-3.

¹⁰ STRAUS, J a kol. *Úvod do kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk. 2004. 175 s. ISBN 80-86898-95-4.

Zákon 333/1991 Sb., byl pro ČR zrušen zákonem č. 26/1993 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti, a o opatřeních s tím souvisejících. Národní úpravu po roce 1991 potažmo po roce 1993 pro ČR představoval zákon o policii s číslem 283/1991 Sb., o Policii České republiky a na jeho základě vznikla dnem 15. července 1991 Policie České republiky. Název složky se již dodnes nezměnil, nýbrž dnem 1. ledna 2009 nabyl účinnosti zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který završil reformu PČR a přinesl některé zásadní změny v postavení jejích součástí. Správy krajů byly nahrazeny krajskými ředitelstvími, jejichž územní obvody byly nově vymezeny obvody jednoho, dvou či tří samosprávných krajů při zachování počtu osmi útvarů. Okresní ředitelství byla zrušena a začleněna do krajských ředitelství. Obvodní a městská ředitelství zůstala v redukované podobě zachována. V současné době má PČR 14 krajských ředitelství.¹¹

2.1.3 Úkoly Policie České republiky

Úkoly policie jsou uvedené v § 2 z. č. 273/2008 Sb., a nelze je vystihnout taxativním výčtem. Tyto úkoly policie vykonávají příslušníci policie (policisté) a zaměstnanci zařazení v policii (zaměstnanci policie), o čemž hovoří § 4 z. č. 273/2008 Sb. Kompetence působnosti PČR je uvedena v § 3 z. č. 273/2008 Sb., který vychází z vymezení základních zájmů a hodnot chráněných policií v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti. V § 5 odst. 2 z. č. 273/2008 Sb., přímo nalezneme, že Ministerstvo vnitra je povinno vytvářet podmínky pro plnění úkolů PČR.

Ochrana bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku – bezpečnost České republiky - spočívá v zajištění svrchovanosti a územní celistvosti, ochraně demokratických základů a stejně tak ochraně životů, zdraví a majetkových hodnot občanů. Ochranu těchto různorodých chráněných zájmů mají na starost specializované státní subjekty. Ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory (mimo jiné PČR), záchranné sbory a havarijní služby. Veřejný pořádek lze obecně vyjádřit jako pravidla chování na veřejnosti stanovené právním předpisem. Tento stav nelze docílit absolutně, proto je ve veřejném zájmu chráněn.

Předcházení trestné činnosti, plnění úkolů podle trestního řádu – dílčí úkoly, které vykonává policie v jednotlivých stádiích trestního řízení, vycházejí z trestního řádu. Působnost PČR je přesně specifikována zákonnou úpravou, proto PČR nemá žádnou jinou možnost své působnosti, než popsanou v trestním řádu. Jedná se o prověřování a vyšetřování trestné činnosti (další činnosti při řízení před soudem spíše podpůrného či doplňkového charakteru). Předcházet trestné činnosti lze také pomocí opatření prevence kriminality (cíleným, plánovitým, koordinovaným a komplexním působením na příčiny a podmínky), které trestnou činnost vyvolávají či umožňují, s cílem takovému jednání předcházet.

Plnění dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřených policii zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu, nenalézají žádného jiného specializovaného adresáta.

---

¹¹ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 23-28. ISBN 978-80-7380-447-3.

Limitem je uložení úkolu zákonem, mezinárodní smlouvou nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie.

Policie vykonává i další činnosti doprovodné a podpůrné, které však nevyžadují stanovení zákonem. Jedná se především o kriminalisticko-technickou, pyrotechnickou, znaleckou a vědeckovýzkumnou činnost vykonávanou v souladu se zákonem. K zajištění akceschopnosti a nepřetržité dosažitelnosti provozuje PČR operační střediska a pracoviště pro příjem tísňového volání. Důležitou činností je rovněž chov a výcvik služebních psů a výcvik služebních koní. Opomíjet nelze ani speciální potápěčské činnosti.¹²

2.1.4 Zásahová jednotka

„Zásahové jednotky mohou být zřízeny v rámci krajského ředitelství policie. Zásahová jednotka působí v územním obvodu krajského ředitelství, kde byla zřízena. Vyžaduje-li to bezpečnostní situace, může zásahová jednotka působit i v územním obvodu jiných krajských ředitelství.“¹³

PČR má v rámci krajských ředitelství zřízeny tyto zásahové jednotky (dále jen ZJ), které mají působnost v příslušných krajích.

- Zásahová jednotka Policie Hlavního města Prahy – Praha
- Zásahová jednotka Policie Plzeňského kraje – Plzeňský kraj a Karlovarský kraj
- Zásahová jednotka Policie Středočeského kraje – Středočeský kraj
- Zásahová jednotka Policie Jihočeského kraje – Jihočeský kraj
- Zásahová jednotka Policie Ústeckého kraje – Ústecký kraj a Liberecký kraj
- Zásahová jednotka Policie Jihomoravského kraje – Jihomoravský kraj, Vysočina a Zlínský kraj
- Zásahová jednotka Policie Královéhradeckého kraje – Královéhradecký kraj a Pardubický kraj
- Zásahová jednotka Policie Moravskoslezského kraje – Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj

V rámci PČR je taktéž zřízena Zásahová jednotka Policie Útvar rychlého nasazení s celorepublikovou působností.

¹² ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 40-53. ISBN 978-80-7380-447-3.

¹³ ČESKO. *Pokyn policejního prezidenta č. 34 ze dne 19. února 2015 kterým se upravuje činnost zásahových jednotek*. In Sběrka interních aktů řízení Policie České republiky. 2015. s. 1.

Historie

„První zvláštní jednotka určená k provádění specifických ozbrojených zásahů proti nebezpečným osobám původně vznikla v roce 1981 v rámci tehdejšího Sboru národní bezpečnosti (SNB) jako Útvar zvláštního určení (ÚZU) SNB, od roku 1985 Odbor zvláštního určení (OZU) Správy vojsk Ministerstva vnitra. Jednotka původně vznikla jako reakce na vlnu terorismu a únosů letadel ve světě i u nás.“¹⁴ V současné době se jedná o Zásahovou jednotku Útvaru rychlého nasazení (dále jen URNA či ÚRN).

O deset let později v roce 1991 vznikly v rámci některých krajských ředitelství PČR zásahové jednotky tak, jak je dnes známe. V mnoha případech je zakládali členové právě zmíněné URNY. Dalo by se říci, že zásahovým jednotkám byl tímto krokem vytvořen základní stavební kámen pro jejich další rozvoj. Za již třicetiletou historii mají všechny zásahové jednotky velké množství vlastních zkušeností a prošly velmi zásadním vývojem. Vývoj postihl strukturu i možnosti zásahových jednotek, ale především vybavení technickými prostředky a výcvikové metody potřebné pro realizaci stále těžších a složitějších zákroků.

Organizační struktura

Pokud jsou ZJ zřízeny v rámci krajského ředitelství, přímo spadají do kompetence krajského ředitele, který jednotku zřídil, popřípadě jím pověřený náměstek pro vnější službu. V čele ZJ stojí vedoucí zásahové jednotky a jeho zástupce. Jim jsou podřízeni metodik služební přípravy, instruktoři služební přípravy a vedoucí skupin. Do jednotek jsou dále zařazeni policisté vyčlenění pro speciální činnosti a další členové jednotky.

Specializované činnosti v rámci zásahové jednotky

Služba u ZJ vyžaduje zcela nadstandartní fyzickou a psychickou připravenost a odolnost. Od tohoto zcela stěžejního požadavku se odvíjí již výběr uchazečů a dále i samotný každodenní výcvik příslušníků ZJ.

Každý policista ZJ má přesně stanovenou úlohu při každodenních činnostech a stejně tak při ostrém zákroku. Všestrannost je nejdůležitější vlastnost každého příslušníka ZJ. ZJ má své perfektně vycvičené specialisty a jejich dobře odvedená práce

---

¹⁴ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVČR: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. MVČR, © 2021 [cit. 2016-08-19]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/utvar-rychleho-nasazeni-policie-ceske-republiky-utvar-rychleho-nasazeni.aspx>>.

je mnohdy pro celý tým naprosto klíčová. Konkrétně se jedná o funkci pyrotechnika, potápěče, odstřelovače a jeho pozorovatele, vyjednavče, leteckého záchranáře, zdravotníka a psychologa. Jejich pracovní náplň je takto specifikována:

Pyrotechnik

- řídí, organizuje a provádí pyrotechnické prohlídky
- vyhledává, odstraňuje, shromažďuje, přepravuje a ničí munici, výbušné látky a výbušné předměty
- plnění základních úkolů u oznámení o uložení podezřelého předmětu a nástražného výbušného systému (dále jen NVS) a při výbuchu
- provádí základní pyrotechnické úkony v oblasti policejní pyrotechnické činnosti
- používá průlomové pyrotechnické prostředky při služebních zákrocích

Potápěč

- provádí zákroky proti nebezpečným pachatelům za využití potápěčské výstroje a výzbroje
- vykonává specializované potápěčské činnosti pro potřeby policie za ztížených podmínek a za použití stlačeného vzduchu nebo hyperoxických směsí jako dýchaného média, při pátrání po osobách a věcech, nebezpečných látkách a předmětech, dále při záchraně tonoucích osob, bezpečnostních opatřeních, policejních akcích a mimořádných událostech a to včetně integrovaného záchranného systému (dále jen IZS)
- provádí speciální práce s vysokotlakou technikou a přístroji používanými při výkonu potápěčské činnosti

Odstřelovač a pozorovatel

- pozorování a monitorování daného sektoru a uvedení konkrétních cílů
- předávání konkrétních informací z místa služebního zákroku
- rekognoskace, popis a dokumentace prostoru služebního zákroku a podle možnosti vyhotovení plánek objektu

- maskování a skryté přiblížení k zájmovému objektu, zaujmutí vhodných pozorovacích a střeleckých stanovišť
- rozdělení si palebných sektorů pro zajištění dalších subjektů, které se bezprostředně podílejí na služebním zákroku (zásahová jednotka, vyjednaváč, pyrotechnik, lékař apod.)
- vedení přesné střelby z přidělené odstřelovací pušky na vzdálenost 20-300 m

Vyjednaváč

- plní úkoly spojené s činností zásahové jednotky, zvláště v případech tzv. barikádových situací
- řeší specifické úkoly v oblasti ochrany a bezpečnosti osob, především při vyjednávání v případech braní a držení rukojmí, zadržení a zajištění pachatelů rizikových zatýkání, barikád, únosu osoby a dopravního prostředku, vysoce rizikových sebevražedných pokusů, nepokojů a vzpoury ve věznicích
- řeší situace nejen z pohledu ochrany nebo prevence, ale i z pohledu obětí a osob v krizi
- vyjednává se znalostí sociální komunikace, v průběhu tohoto procesu vypracovává analýzu chování protivníka, hledá motivaci jeho chování
- navazuje kontakty s osobou v krizi a cestou oboustranné komunikace vytváří podmínky pro zklidnění a stabilizaci krizové situace, odvrácení osoby od krizového jednání nebo řešení krizové situace bez použití násilí

Letecký záchranář integrovaného záchranného systému

- zajišťuje činnost spojenou s využitím vrtulníkové techniky a znalostmi souvisejícími s právními předpisy zejména činností leteckého záchranáře, metodiky týkající se leteckého provozu a provádění záchranných prací, včetně pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- při pozemním zajištění – výběr přistávací plochy a její zajištění, signály pro navedení vrtulníku, zásady pohybu v blízkosti vrtulníku, vliv meteorologických podmínek na letovou činnost vrtulníku

- disponuje znalostmi technicko - taktických dat vrtulníků, dorozumívacích zařízení, pevnostních bodů a míst pro uchycení výstroje, výzbroje a dalšího materiálu a zajištění osob na palubě
- vykonává záchranné techniky a práce se záchrannými a evakuačními prostředky určenými k záchraně a transportu osob ve výškách a nad volnou hloubkou, včetně ovládání lanové techniky

Zdravotník

- musí zvládnout poskytnutí první pomoci s využitím dostupné techniky a vybavení útvaru zášahové jednotky
- provádí stabilizaci zraněného a přípravu k transportu, a to i za využití vrtulníku v případě nedostupného terénu

Psycholog

- je přítomen u služebních zákroků ZJ, řeší vzniklé krizové situace a osobně se zúčastňuje služebních zákroků ZJ, které mají vysoce rizikový charakter
- spolupracuje s rezortními psychologickými pracovišti
- provádí psychologická vyšetření zájemců o práci u ZJ a doporučuje jejich zařazení do jednotlivých skupin

Výběrové řízení

Výběrové řízení nových členů ZJ se v posledních letech dosti standardizovala napříč všemi ZJ v ČR včetně Zášahové jednotky ÚRN. Zpravidla se koná jedenkrát do roka. Celé výběrové řízení je rozděleno do tří fází. Jedná se o psychologické vyšetření, všeobecnou fyzickou zdatnost a dlouhodobý zátěžový test. Tyto tři soubory nejsou jediné podmínky, které musí uchazeči splnit. Stále je potřeba, aby naplnili základní podmínky, kterými jsou služba u PČR alespoň 3 roky, dosažení věku 21 let, trestní bezúhonnost, ŘP (dále jen ŘP) skupiny B.

V první fázi absolvuje uchazeč jednodenní psychologické vyšetření, kdy je psychologem ZJ velice důkladně prověřen jeho psychologický profil. ZJ hledají specifické profily osobností podobně jako třeba speciální vojenské jednotky. Za velice

důležité se považuje schopnost být týmový hráč. Členové ZJ musejí velmi dobře zvládat stres a dlouhodobé fyzické zatížení bez známek patologických projevů v jejich chování.

Druhá fáze důkladně prověří fyzickou připravenost a zdatnost uchazečů v rámci jednodenního přezkoušení. Nejedná se o složité činnosti, nýbrž jednoduché činnosti, které každý zná a neměl by být problém s jejich provedením např. běh na střední vzdálenost, sprint, kliky, shyby, celomotorický test, běh s překonáním základních výškových překážek, základní cviky se zátěží. Tento test je sestaven a bodově koncipován tak, aby byla udržena všestrannost jednotky s ohledem na vyvážené složení členů ZJ z vytrvalců, ale i silově založených jedinců.

Třetí fáze probíhá dle umístění jednotky, často ve vojenských prostorech, nebo horských lesních oblastech. V rámci pětidenního zátěžového testu nazývaného právem jako tzv. „Pekelný týden“, je prověřena opravdová fyzická a psychická odolnost jednotlivých uchazečů za velmi náročných podmínek, které jsou jim simulovány, např. vysoké fyzické zatížení, spánková deprivace, odepření některých základních potřeb. Součástí této části výběrového řízení je zjištění, zda jsou uchazeči schopni týmové spolupráce, ale i naopak pracovat na vysoké kvalitativní úrovni jako jednotlivci. Tato část výběrového řízení spočívá v plnění úkolů zadaných instruktory ZJ, non-stop pobyt venku v přírodě za všech povětrnostních podmínek, dlouhé pěší přesuny za využití mapy a základních topografických pomůcek. V případě, že uchazeč nemůže dále pokračovat v plnění úkolů, anebo v přesunech na další stanoviště, cesta za téměř vždy vysněnou službou u ZJ pro něj končí. Po celou dobu je chování jednotlivců sledováno a neustále vyhodnocováno psychologem a zdravotníkem ZJ, jelikož není výjimkou, že se uchazeči dostanou až na fyzické dno s ohrožením jejich zdraví. Uchazeč, který se dostal do této fáze výběrového řízení, má velkou šanci, že se splní jeho sen a bude jedním ze zhruba 400 členů speciálních ZJ PČR. O jeho konečném přijetí rozhodne na základě výsledků a závěrečného pohovoru vedení dané ZJ, ke které se hlásil.

Útvar rychlého nasazení

Útvar rychlého nasazení Policie České republiky, jehož název se zjednodušuje zkratkami ÚRN nebo URNA, je speciálním policejním útvarům určeným pro boj proti terorismu. Provádí zákroky proti teroristům, únoscům osob a dopravních prostředků, také proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů. Při plnění svých úkolů spolupracuje s mnoha

resortními orgány, kterými jsou Národní protidrogová centrála (dále jen NPC), Národní centrála proti organizovanému zločinu (dále jen NCOZ), Útvar služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV) či Bezpečnostní informační služba (dále jen BIS), ale není výjimkou spolupráce s mimoresortními orgány a institucemi. O nasazení rozhoduje ředitel ÚRN, nebo v jeho nepřítomnosti odpovědný důstojník, který o svém rozhodnutí ředitele neprodleně informuje. URNA se člení na odbory rychlého nasazení a speciálních služeb a na organizační odbor. Pohotovostní jednotka ÚRN, která má čtyřadvacetihodinovou pohotovost, se vytváří z příslušníků odboru rychlého nasazení a odboru speciálních služeb. Kromě velení – velitele pohotovostní jednotky a jeho zástupce – ji tvoří devět „bojovníků“ - příslušníků ÚRN, pyrotechnik, dva odstřelovači, spojař, analytik, řidič a vyjednávač. V mimopracovní době je pohotovostní jednotka schopna opustit bránu útvaru a vyrazit do akce nejdéle do devadesáti minut od vyhlášení poplachu. V pracovní době, v případě, že se jednotka nachází na základně, je připravenost k opuštění objektu stanovena na patnáct minut. Rovněž akceschopnost dalších příslušníků URNY, kteří nejsou právě zařazení k pohotovostní jednotce, je vysoká. K plnění úkolů může být dalších 60 % příslušníků útvaru připraveno už do tří hodin. Zbývající policisté nacházející se na území ČR musí do akce nastupovat do dvaceti čtyř hodin od vyhlášení poplachu.¹⁵

Zejména v uplynulých dvaceti letech útvar využívá zkušeností ze spolupráce s protiteroristickými jednotkami bezpečnostních sborů jiných států. Příslušníci ÚRN se účastní mnoha jednání, konferencí i praktických kurzů a cvičení. Také díky těmto informacím a poznatkům URNA zajišťuje rozvoj a aplikaci taktických postupů při zásahu, ostatním útvarům policie v tomto směru poskytuje odbornou a metodickou pomoc. Zároveň je odborným garantem v oblasti vyjednávání a používání výbušnin při zákroku a výcviku. Útvar působí na celém území ČR, ale v poslední době také v mnoha zahraničních operacích. Díky speciálnímu výcviku a výbornému vybavení může být URNA nasazena kdekoli i kdykoli na území našeho státu i na mnoha místech v zahraničí.

Počátkem devadesátých let minulého století došlo k největšímu rozvoji jednotky ve všech druzích činností. Nešlo jen o reorganizaci a modernizaci výstroje a výbroje, ale zejména nové metody výcviku. Výrazně se navýšil počet nasazení, zejména zahraničních. URNA se stále přizpůsobuje situaci a její činnost a výcvik reagují na různé způsoby napadení, na teroristické útoky, na vše, co se děje ve světě. Právě tato skutečnost

---

¹⁵ STEHLÍK, E. a kolektiv. *URNA*. Praha. 2011. s. 8. ISBN 978-80-904588-2-6.

charakterizuje Útvar rychlého nasazení jako vrcholný útvar v policejní práci, který je výjimečný svou snahou posouvat se dál a neustále se zdokonalovat.

URNA zaujímá své pevné místo v hierarchii PČR, je vysoce ceněná odbornou veřejností nejen v rámci bezpečnostních složek našeho státu, ale i v rodině evropských protiteroristických jednotek a právem patří k těm nejlepším na světě. V rámci projektu „ATLAS“ spolupracuje se všemi policejními a četnickými protiteroristickými jednotkami z celé Evropské unie. Největšími učiteli byli příslušníci světoznámé britské vojenské speciální jednotky „SAS“, s nimiž URNA strávila stovky hodin při společných cvičeních ve Velké Británii i v České republice. Každý příslušník URNY vždy pracuje v duchu hesla útvaru: „S ROZUMEM A ODVAHOU.“¹⁶

2.1.5 Terorismus

Jedná se o celosvětový fenomén rozvíjející se velkou rychlostí. Mění se jeho účinnost, roste jeho nebezpečnost a počty obětí rychle narůstají. Ukázalo se, že pomocí terorismu lze měnit běh sociálního, ekonomického a politického vývoje minimálně ve střednědobé úrovni. Pro řadu organizací a nedemokratických chudých zemí se pak terorismus jeví jako efektivní nástroj pro prosazování vlastních zájmů ve střetu se silnějšími protivníky. Globální spolupráce v boji proti terorismu je dnes životní nutností. ČR se na protiteroristických aktivitách rovněž podílí, zejména v oblasti zahraničněpolitické, ve sféře policejních a zpravodajských služeb. Protiteroristická politika je založena na základních funkčních principech:

- teroristům za žádných okolností neustupovat a neuzavírat s nimi žádné dohody ani smlouvy
- teroristy dopadnout a postavit před spravedlivý soud, kde se musí zodpovídat za své činy a zločiny
- státy podporující terorismus izolovat a vyvíjet na ně tlak (ekonomický, politický), který povede ke změně jejich chování
- aktivně podporovat a sjednocovat spolupráci mezi všemi státy v oblasti boje s terorismem

---

¹⁶ STEHLÍK, E. a kolektiv. *URNA*. Praha. 2011. s. 5-9. ISBN 978-80-904588-2-6.

Terorismus má několik desítek definic, v nejobecnější rovině je však uvedený fenomén chápán jako forma organizovaného násilí, obvykle zaměřeného proti nezúčastněným osobám za účelem dosažení politických, kriminálních nebo jiných cílů. Teroristické metody se vyznačují vysokou nebezpečností, bezohledností a brutalitou. Jejich výběr a použití jsou podmíněny snahou o vyvolání maximálního psychologického efektu především na civilní obyvatelstvo. Násilí používané teroristy má vyvolat pocit strachu a ohrožení co největší skupiny lidí. Hlavním cílem je frustrovat, deprivovat a pomocí psychologických operací zmanipulovat cílovou skupinu k dosažení svých cílů, které jsou teroristy pečlivě tajeny. Tuto oblast značně ovlivňují média a sdělovací prostředky, které jsou vlastně rozhodujícími faktory. Celý tento jev je považován za mimořádně ostrou a nebezpečnou psychologickou válku. Terorismus dorostl do úrovně, kdy je považován za relativně novou formu ozbrojeného konfliktu, nekonvenčně vedené války.¹⁷ *Má mezinárodní charakter a je prakticky všudypřítomný. Neustále mění formy i metody a nikdo před ním není dostatečně chráněn. Přináší obrovské lidské i materiální ztráty a boj s ním je velice obtížný.*¹⁸

Typy terorismu jsou: mezinárodní terorismus, vnitrostátní terorismus, státní terorismus, subverzivní (podvratný) terorismus, sociální terorismus, ekonomický terorismus, extremistický terorismus, ekologický extremismus, náboženský terorismus, kriminální terorismus, narkoterorismus, elektronický terorismus, jaderný terorismus, superterorismus, konvenční terorismus, nekonvenční terorismus a chemický terorismus.

Česká republika se jevila dlouhodobě jako bezpečný region, ale po událostech ze dne 11. září 2001 je i v rámci ČR potřeba reagovat na terorismus. Situace se zásadně změnila a na základě zpravodajských služeb lze usuzovat, že mezinárodní terorismus se zcela jistě stal hrozbou. Proto vznikl dokument zabývající se touto tematikou: Společný postoj rady Evropské unie (dále jen EU) pro užití zvláštních opatření pro boj s terorismem, který poměrně přesně definuje teroristický čin a vyjmenovává nebezpečné teroristické skupiny jako takové. Seznam je pravidelně aktualizován.¹⁹

---

¹⁷ BRZYBOHATÝ, M. a kolektiv. *Terorismus a my*. Praha: Computer press, 2001. s. 3-8. ISBN 80-7226-584-9.

¹⁸ PRYMULA, R. a kolektiv. *Biologický a chemický terorismus*. Praha: Grada Publishing, 2002. s. 144. ISBN 80-247-0288-6.

¹⁹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. MVCR, © 2021 Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/>>.

Veškerá opatření, která jsou zaváděna členskými státy v souvislosti boje proti terorismu musejí být bezpodmínečně legální. Pokud opatření zasahuje do lidských práv, omezení musí být co nejpřesněji vymezené a musí být zároveň nutné a přiměřené k směřovanému cíli.²⁰

2.1.6 Teroristická hrozba

„Teroristickou hrozbu jako celek je možné rozčlenit do několika dílčích oblastí, z nichž každá si žádá samostatné zhodnocení relevance pro ČR. Následující text člení teroristickou hrozbu ze tří hledisek:“²¹

1) Teroristická hrozba z hlediska původce

a) Islámský radikalismus: V Evropě je s hrozbou terorismu spojován mnohdy výhradně islámský radikalismus. *„Řadu z těch konkrétních útoků, které si v poslední době získaly největší veřejnou pozornost, spáchaly osoby hlásící se k radikálně islamistické ideologii, případně přímo napojené na mezinárodní teroristické organizace (např. na tzv. Islámský stát).“²²*

b) Politický extremismus, ostatní teroristické skupiny: S pravicovým extremismem (dále jen PEX) a levicovým extremismem (dále jen LEX) má ČR dlouholeté zkušenosti. V ČR působí relativně hojné množství skupin, které lze označit za extremistické. Některé z nich mají mezistátní propojení. Členové zmíněných uskupení se často dopouští trestné činnosti, v některých případech až násilného charakteru. *„Přes vyšší četnost výskytu tohoto fenoménu ve srovnání s islámským radikalismem je možné konstatovat, že riziko spáchání teroristického útoku členy PEX a LEX skupin není vyšší, než je tomu u islámských radikálů.“²³* Děje se tak zejména proto, že činnost PEX a LEX scény jsou důsledně monitorovány a pečlivě vyhodnocovány ze strany bezpečnostních složek.

---

²⁰ Directorate General of Human Rights. *Guidelines on human rights and the fight against terrorism adopted by the Committee of Ministers on 11 July 2002 at the 804th meeting of the Ministers' Deputies.* Council of Europe Publishing, December 2002. s. 8. ISBN 92-871-5021-4.

²¹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Audit národní bezpečnosti 2016*, Ministerstvo vnitra České republiky. Praha MVCR, © 2016. s. 11.

²² ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Audit národní bezpečnosti 2016*, Ministerstvo vnitra České republiky. Praha MVCR, © 2016. s. 11.

²³ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Audit národní bezpečnosti 2016*, Ministerstvo vnitra České republiky. Praha MVCR, © 2016. s. 12.

c) Teroristé jednající samostatně (osamělí vlci): Přestože se ČR řadí mezi velmi malé množství evropských zemí, které ve své novodobé historii nezažily typický teroristický útok, v uplynulých několika letech se staly na území ČR nejméně dva případy útoku ze strany nezávisle konajících aktivních útočníků s velmi tragickými dopady. Prvním případem byla střelba v Uherském Brodě v únoru 2015, která stála život osm lidí. Druhým případem byla střelba ve Fakultní nemocnici Ostrava v roce 2019, kde útočník usmrtil devět lidí. Přestože ani v jednom případě nebyl útočník motivován ideologicky, a o teroristický útok se nejednalo, modus operandi se nelišil např. od střelby v redakci časopisu Charlie Hebdo v Paříži, ke které se přihlásila mezinárodní teroristická organizace. Útoky psychicky narušených jedinců s jiným než ideologickým motivem mohou mít stejný průběh i dopady jako konání teroristů.

d) Zahraniční bojovníci: Fenomén zahraničních bojovníků se týká cizinců zapojených do všelijakých ozbrojených konfliktů. V poslední době je skloňován především v souvislosti s ozbrojenými střety v Sýrii a Iráku. Této nepřehledné situace a mocenského vakua využily některé teroristické organizace k získání kontroly nad relativně rozměrným územím a získání dalších prostředků pro svoji aktivitu (např. tzv. Islámský stát, fronta al-Nusra – přejmenována na Jabhat Fateh al-Sham, aj.). Tato seskupení pomocí velice propracované propagandy verbují nové stoupence k zapojení se do konfliktů na straně teroristických organizací. „*Nábor zahraničních bojovníků probíhá i v zemích EU.*“²⁴

2) Teroristická hrozba z hlediska cíle útoku

a) Útok na kritickou infrastrukturu: V ČR je tento obor relativně kvalitně legislativně ošetřen. Obsahuje i problematiku kyberterorismu, za který lze pokládat politicky, nábožensky nebo ideově podnícené činnosti a útoky v kyberprostoru, jako je např. úmyslné a rozsáhlé poškození počítačových sítí a zařízení se závažnými až fatálními dopady.

b) Útok na měkké cíle: Jako tzv. měkké cíle (soft targets) jsou označena místa s vysokou koncentrací především civilních osob (nákupní centra, nemocnice, školy, prostředky hromadné dopravy, sportovní, kulturní a společenské instituce a události, instituce pečující o národní kulturní poklad atd.), které nejsou nijak zvlášť značně

---

²⁴ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Audit národní bezpečnosti 2016*, Ministerstvo vnitra České republiky. Praha MVCR, © 2016. s. 13.

střežené. V kontrastu s náležitě zabezpečenými tzv. tvrdými cíli (hard targets) (letišť, jaderné elektrárny atd.) bývá míra zajištění měkkých cílů nižší a útok na ně má tragické dopady především pro fyzické osoby. Právě tato kombinace z nich činí dokonalý cíl pro realizaci teroristického útoku.

c) Zvláště ohrožené objekty a osoby: Vyjma tzv. měkkých cílů a prvků kritické infrastruktury jsou eventuálním cílem útoku objekty, které mají pro určitou teroristickou skupinu vysokou symbolickou hodnotu. „*Do této kategorie můžeme řadit místa spojená s náboženskou symbolikou, budovy zastupitelských úřadů (zemí, které jsou častým cílem teroristických útoků), redakce časopisů, sídla médií či výstavy (zveřejňující kontroverzní obsah), sídla úřadů veřejné správy, politických stran, policejní a vojenské objekty atd.*“²⁵

d) Ohrožení českých občanů či objektů v zahraničí: Rizikové jsou v tomto ohledu především únosy českých občanů, ke kterým již v minulosti několikrát došlo (v posledních deseti letech byly zaznamenány případy únosů českých občanů radikálními skupinami na území Iráku, Pákistánu, Libanonu a Libye). Nejedná se primárně o české občany, ale teroristům jde o lidi ze západu. Ohrožené jsou české objekty, především budovy zastupitelských úřadů v zahraničí. Vyšší riziko útoku hrozí českým diplomatickým zastoupením především v zemích, kde v současnosti probíhá válečný konflikt, ve kterých aktivně operují teroristické skupiny (např. Sýrie, Afghánistán do r. 2021, Irák atd.).

3) Teroristická hrozba z hlediska nástrojů terorismu

a) Zneužití zbraní hromadného ničení, konvenčních zbraní, výbušnin a položek dvojího užití: Použití zbraní hromadného ničení (dále jen ZHN) k teroristickým účelům je diskutovanou otázkou. „*V historii existuje jen velmi málo případů, kdy by k útoku s jejich využitím skutečně došlo (např. útok sekty Óm šinrikjó nervovým plynem v tokijském metru v roce 1995).*“²⁶ Jejich následky jsou závažné a jejich psychologický dopad obrovský. Některé mezinárodní teroristické organizace přímo doložily snahu o získání ZHN. Využití jaderných, chemických a biologických zbraní vyžaduje expertní znalost a je ve všech ohledech náročné, i v případě konstrukce tzv. špinavé jaderné bomby nebo toxinových útoků.

²⁵ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Audit národní bezpečnosti 2016*, Ministerstvo vnitra České republiky. Praha MVCR, © 2016. s. 15.

²⁶ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Audit národní bezpečnosti 2016*, Ministerstvo vnitra České republiky. Praha MVCR, © 2016. s. 16.

b) Financování terorismu a ostatní podpůrné aktivity: Ačkoliv se ČR nemusí stát terčem teroristického útoku, může svou nečinností nebo nedůsledností neúmyslně přispět k vyššímu ohrožení terorismem v ostatních zemích. „*Teroristé mohou využívat ČR při opatřování si či převodu finančních prostředků, české území může sloužit a často slouží jako tranzitní pro přesun osob napojených na teroristické skupiny, případně může být vnímáno jako „bezpečný přístav“ pro úkryt před bezpečnostními složkami jiných států či přípravu teroristického útoku.*“²⁷ Je proto důležité se na tyto aktivity zaměřit a v maximální míře je eliminovat.²⁸

2.1.7 Bezpečnostní hrozba

„*Pojem hrozba označuje projevy, gesta, opatření nebo činy, kterými se vyjadřuje vůle způsobit někomu menší, větší nebo nenahraditelné škody.*“²⁹ Každá hrozba vyvolává obavy nebo strach. Hrozbě podrobený subjekt (člověk, stát nebo koalice) může přijmout nezbytná opatření a počínat si takovým způsobem, že hrozbu zmenší nebo úplně eliminuje.

Hrozba je úkaz objektivní povahy a má nezávislý vliv na naše zájmy či úmysly. Subjekt, který je z dosahu bezprostředních a akutních hrozeb, nebo který je před eventuálními hrozbami řádně chráněn, má spolehlivě garantovanou bezpečnost. „*Vysoký bezpečnostní statut mají odlehlé vyspělé ostrovní státy jako Austrálie či Nový Zéland, nebo bohaté země s vysokým HDP (hrubý domácí produkt), které si mohou dovořit vydržovat udržovat armády s nejmodernější výzbrojí a s nejkvalitnějším výcvikem.*“³⁰

Kategorizace bezpečnostních hrozeb

Z geopolitického pojetí rozdělujeme hrozby na přímé (bezprostřední) a nepřímé. Přímé jsou hrozby, kterým je podroben náš stát. Díky úplnému členství v Severoatlantické alianci (dále jen NATO) a postupujícímu zvětšování tohoto bezpečnostního seskupení není s největší pravděpodobností ČR na počátku 21. století

---

²⁷ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Audit národní bezpečnosti 2016*, Ministerstvo vnitra České republiky. Praha MVCR, © 2016. s. 17.

²⁸ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Audit národní bezpečnosti 2016*, Ministerstvo vnitra České republiky. Praha MVCR, © 2016. s. 11-17.

²⁹ EICHLER, J. *Jak vyhodnocovat bezpečnostní hrozby a rizika dnešního světa*. Praha č. 2/2004. s. 15. ISSN 1802-7199.

³⁰ EICHLER, J. *Jak vyhodnocovat bezpečnostní hrozby a rizika dnešního světa*. Praha č. 2/2004. s. 16. ISSN 1802-7199.

podrobena žádné přímé hrozbě vojenského charakteru. Kromě přímých hrozeb jsou i hrozby nepřímé, které postihují naše spojence, popř. světovou stabilitu. Jsou jimi zejména zvýšení bídy ve světě, diktátorské zřízení a regionální či vnitrostátní ozbrojené střety nebo mezinárodní neklid ve vzdálenějších regionech dnešního globalizovaného světa. Z toho plyne, že příslušnost k NATO pro nás představuje nejen sdílení primárních demokratických hodnot a priorit této aliance, ale také sdílení veškerých hrozeb orientovaných proti euroatlantickému území jako komplexu nebo proti kterémukoli z jeho členů.

Z časového hlediska můžeme hrozby chápat jako akutní, které potřebují neodkladné řešení. Kromě nich můžeme být vystaveni hrozbám latentním, na které je potřeba reagovat bezodkladně, ale mohly by se stát naléhavými, jestliže by byly delší dobu bagatelizovány nebo opomíjeny. Skončením studené války byly terorismus, šíření ZHN či nacionalismus hrozbami latentního charakteru. V současnosti jsou nejnaléhavějšími hrozbami globální povahy.

Podle svého autora jsou hrozby posouzeny jako záměrné (agrese, teroristické útoky, ekonomické sankce, obchodní nebo ekonomická válka, narušení dopravy strategických surovin a zdrojů energie, národnostní útlak) nebo nezáměrné (povodně, období sucha a neúrody, erupce sopek, propukání epidemií či pandemií nebo ekonomické krize).

Poslední pojetí je sektorové – které hrozby dělí na vojenské, politické, ekonomické, ekologické, sociální a kulturní. Nejnebezpečnější vojenská hrozba je – ozbrojená agrese jako počátek války. Závažnou hrozbu vojenského rázu tvoří regionální ozbrojené střety na mezistátní nebo vnitrostátní rovině.

Hrozby politické povahy představují zejména nedemokratické a diktátorské zřízení – mizerně vedou zemi, utlačují vlastní obyvatelstvo a způsobují vnitrostátní nebo mezistátní ozbrojené střety. Ekonomické hrozby jsou důsledkem nestability světových trhů a pochybného ekonomického vývoje na regionální i na globální rovině. Ekologické hrozby jsou dopadem ekonomického působení člověka a stále tíživěji postihují životní prostředí. Sociální hrozby dopadají na zdravotní stav a životní způsob obyvatelstva a projevují se mnohdy jako epidemie nebo přistěhovalecké vlny. Kulturní hrozby se ukazují zvyšující se národnostní a náboženskou nesnášenlivostí a nenávisť, fundamentalismem a fanatismem.

„Nejnáléhavější a nejdůležitější hrozbou současnosti je propojené působení terorismu a šíření zbraní hromadného ničení.“³¹ Jedná se o záměrnou, přímou, naléhavou hrozbu politického a vojenského charakteru.³²

2.1.8 Bezpečnostní riziko

„Rizika jsou sociální jevy odvozené od hrozeb.“³³ Pokaždé jsou prvkem rozhodnutí a činů těch funkcionářů (značně postavení politikové či vlády určitých států nebo nejvyšší funkcionáři či rozhodovací orgán bezpečnostního seskupení), kteří vyhodnocují situaci, posuzují hrozby a podle toho jednájí. Riziko je protikladem zájmu. Při posuzování absolvovaných rizik je zapotřebí pokaždé hodnotit, jaký je v konkrétní situaci zájem, s jakou pravděpodobností je ho možné docílit, a co by jej mohlo nejvíce ohrozit.

„Riziko je vždy jevem subjektivního charakteru.“³⁴ Je výsledkem rozhodovacího procesu souvisejícího s výběrem způsobů k dopracování se ke stanoveným zájmům a cílům, nebo úsilím vzdorovat bezpečnostním hrozbám.

Kategorizace bezpečnostních rizik

Bezpečnostní rizika odvozujeme od bezpečnostních hrozeb, proto je taktéž dělíme podle sektorového hlediska na rizika vojenského, politického, ekonomického, ekologického, sociálního a kulturního charakteru. Největším rizikem politického charakteru je lhostejnost a nečinnost směrem k diktátorským zřízením s tendencí k agresivitě vůči malým státům. Lhostejnost je obrovským nebezpečím v přístupu ke zvyšujícím se ekonomickým rozdílům mezi jednotlivými oblastmi světa. *„Největším rizikem ekologického charakteru je bezohlednost k životnímu prostředí a k neobnovitelným zdrojům.“³⁵ Ve sféře kultury se největší rizika pohybují mezi*

---

³¹ EICHLER, J. *Jak vyhodnocovat bezpečnostní hrozby a rizika dnešního světa*. Praha č. 2/2004. s. 17. ISSN 1802-7199.

³² EICHLER, J. *Jak vyhodnocovat bezpečnostní hrozby a rizika dnešního světa*. Praha č. 2/2004. s. 15-18. ISSN 1802-7199.

³³ EICHLER, J. *Jak vyhodnocovat bezpečnostní hrozby a rizika dnešního světa*. Praha č. 2/2004. s. 15. ISSN 1802-7199.

³⁴ EICHLER, J. *Jak vyhodnocovat bezpečnostní hrozby a rizika dnešního světa*. Praha č. 2/2004. s. 16. ISSN 1802-7199.

³⁵ EICHLER, J. *Jak vyhodnocovat bezpečnostní hrozby a rizika dnešního světa*. Praha č. 2/2004. s. 18. ISSN 1802-7199.

podněcováním nacionalismu a fundamentalismu na jedné straně a nečinností k jejich projevům a důsledkům na druhé straně.³⁶

2.1.9 Aktivní útočník

Jedná se o situaci, kdy zpravidla psychicky narušený nebo životní situací ovlivněný jedinec, výjimečně skupina osob páchá ve své podstatě masovou vraždu. Používá se označení „Aktivní útočník“ či „Šílený střelec“ (dále jen AMOK). Jeho agrese není mířena proti konkrétním osobám, jeho cílem je zavraždit nebo ranit co největší množství osob, není vyloučena záměrná cílová skupina osob. K tomuto činu dochází většinou v místech s velkou kumulací osob (školy, nákupní střediska, úřady nebo hromadné akce). Nejčastěji používá pachatel střelnou zbraň, ve výjimečných případech i nějakou formu výbušnin. V posledních letech se objevují i zkušenosti s použitím osobních a nákladních vozidel.

V případě vyhodnocení, že se jedná o AMOK situaci, je naprosto nezbytné okamžité nasazení výlučně ozbrojených policistů zpravidla dlouhými zbraněmi s větším palebným průměrem a balistickou ochranou. Ze zkušeností je zřejmé, že pachatel postupuje rychle, a proto je nezbytně nutné okamžitě jeho jednání ukončit. A to konkrétně eliminací (zajištěním, zadržením, paralizujícím zraněním anebo smrtí). Pachatel je v drtivé většině smířen se svou smrtí, pokud není zabit policií, páchá sebevraždu.

Situace AMOK se vyskytuje již dlouhá léta především v západním světě (např. Anders Behring Breivik – Norsko, Harris a Klebolt – USA, Ľubomír Harman – Slovensko), ale v posledních letech se dostala i na půdu ČR (např. Zdeněk Kovář – Uherský Brod, Ctirad Vitásek – Ostrava), a proto má zpracovanou podrobnou zakročovací metodiku. Situace AMOK se zúčastňuje celý IZS. Každá složka má svou přesně stanovenou úlohu, dle podrobně zpracované metodiky.

2.1.10 Osamělý vlk

Jedná se o novodobý fenomén, který získává na významu především v posledních deseti letech. V rámci EU se jedná o desítky případů ročně a počty se stále meziročně

---

³⁶ EICHLER, J. *Jak vyhodnocovat bezpečnostní hrozby a rizika dnešního světa*. Praha č. 2/2004. s. 15-18. ISSN 1802-7199.

navyšují. Filosofie osamělých vlků spočívá v rozšiřování ideových myšlenek nikoli slovy, nýbrž činy. Označení „Osamělý vlk“ se poprvé objevuje v terminologii bezpečnostních složek USA. Nyní je rozšířený a užíván bezpečnostními složkami po celém světě. Útoky osamělých vlků je třeba rozlišovat od běsnění vyvolané „amokem“, kde chybí politický motiv. A také je nutné jej odlišit od spící buňky teroristické skupiny, integruje se do cílené společnosti a je aktivován k akci domovskou teroristickou skupinou. Osamělý vlk je charakterizován třemi klíčovými znaky: jedná individuálně, nenáleží k teroristické skupině a čin je spáchán způsobem nezávislým na pokynech zvnějšku.³⁷

Autoři georgetownské studie představují typologii osamělých vlků, a to v závislosti na jejich sociální zdatnosti a autonomii jejich ideologie. Prvním typem je osamělý voják, jedná se o osobu sociálně zdatnou, jednající samostatně z ideových důvodů založených na ideologii existující teroristické skupiny. Druhým typem je osamělý lídr, sociálně zdatný s vlastní ideologií (např. Breivik). Třetím typem jsou osamělí následovníci, jedinci s nízkou sociální dovedností, pro kterou nemohou být přijati teroristickou skupinou, i přes přijetí její ideologie. Poslední čtvrtým typem jsou samotáři. Jedná se o teroristy s nízkou sociální dovedností, jednající na základě vlastní autonomní ideologie.³⁸

Po teroristických útocích od 11. září 2001 si způsob páchaní teroristických útoků prošel určitým vývojem. Lze vysledovat, že džihádisté ještě v devadesátých letech útočili především ve skupinách, po roce 2006 se jedná často o jednotlivce. Útok osamělého vlka má tři dílčí fáze: 1. ideologická radikalizace, 2. fáze mobilizace, 3. vlastní provedení útoku.³⁹

Radikalizace nemá jednotný model, její proces je přímo závislý na minulosti a socializaci jedince. Často se objevuje nějaký vnější podnět, který radikalizaci ovlivní nebo odstartuje. Typické znaky radikalizace jsou změny chování, izolace jedince před

---

³⁷ JELÍNEK, J. a kolektiv. *Terorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie*. Praha: Leges, 2017, s. 127-129. ISBN 978-80-7502-256-1.

³⁸ JELÍNEK, J. a kolektiv. *Terorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie*. Praha: Leges, 2017, s. 129-130. ISBN 978-80-7502-256-1.

³⁹ JELÍNEK, J. a kolektiv. *Terorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie*. Praha: Leges, 2017, s. 130-131. ISBN 978-80-7502-256-1.

vnějším světem, konverze k islámu nebo návštěva míst, kde dochází k bojovým konfliktům.⁴⁰

Plánování útoku má opakující se principy, které vytváří pět fází: 1. výběr potencionálních cílů, 2. shromažďování informací o možných cílech, 3. výběr konkrétního cíle, 4. sledování a shromažďování informací před útokem, 5. prověrka plánu. Teroristické útoky jsou připravovány s cílem způsobit co největší škody za předpokladu minimalizovat možnost odhalení. Proto se vyznačují volbou co nejsnáze dostupných zbraní s maximálním ničivým účinkem. Prostředky jsou získávány z různých zdrojů, aby se minimalizovalo riziko odhalení.⁴¹

Provedení útoku většinou zahrnuje moment překvapení, čímž osamělý vlk využívá nespornou výhodu zvolení si místa, času a způsobu útoku. Variantou je i více dílčích útoků z důvodu rozdělení zakročujících bezpečnostních složek, nebo jejich odklonění na jiné místo než je primárně stanoveno pro útok, čímž je získán čas pro následný útěk. Pokud se nejedná o sebevražedný útok, je velice pečlivě naplánovaný a propracovaný únikový plán. V takovém případě je dle statistik páchán nedaleko místa bydliště útočníka. 90% osamělých vlků použilo pro svůj útok střelnou zbraň. Tato skutečnost poukazuje na fakt vysokého počtu postrádaných a neregistrovaných střelných zbraní v EU pohybujících se v řádech milionů kusů. V posledních letech se objevuje fenomén, kdy jsou jako vražedná zbraň používána snadněji dostupná motorová vozidla. Po provedení útoku následuje medializace, kterou teroristé použijí k přihlášení se k útoku. Deklarují důvody svého činu a dále touto cestou získávají další příznivce.⁴²

Odhalování připravovaných útoků je velice složitý a obtížný proces. Nelze použít služby agenta nebo informátora, odposlechu ani sledování osob. Doba radikalizace se významně zkrátila. K procesu radikalizace dochází v posledních letech především prostřednictvím internetu. Poznatky občanů jsou v boji proti terorismu, potažmo proti osamělým vlkům naprosto klíčové. Studie ukazují, že o útoku osamělých vlků rodina nebo přátelé věděli.⁴³ Informace o připravovaném útoku jsou ovšem získávány především činnostmi zpravodajských a policejních služeb v oblasti tzv. kriminálního zpravodajství.

---

⁴⁰ JELÍNEK, J. a kolektiv. *Terorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie*. Praha: Leges, 2017, s. 131-134. ISBN 978-80-7502-256-1.

⁴¹ JELÍNEK, J. a kolektiv. *Terorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie*. Praha: Leges, 2017, s. 134-135. ISBN 978-80-7502-256-1.

⁴² JELÍNEK, J. a kolektiv. *Terorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie*. Praha: Leges, 2017, s. 135-137. ISBN 978-80-7502-256-1.

⁴³ JELÍNEK, J. a kolektiv. *Terorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie*. Praha: Leges, 2017, s. 137-140. ISBN 978-80-7502-256-1.

Tyto podněty jsou mnohdy získávány při šetření jiných trestních věcí, a proto není možné zahájit trestní řízení. Jedná se o indicie, poznatky, důvěrné zprávy, které je potřeba ověřit, rozpracovat, analyzovat a dále třídit.⁴⁴

---

⁴⁴ IVOR, J a kolektiv. *Společnost' proti terorizmu*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014, s.185. ISBN 978-80-7380-546-3.

2.2 Legislativa v České republice

2.2.1 Možnosti nasazení Zásahové jednotky

Zásahová jednotka provádí:

- zákroky proti nebezpečným pachatelům a pachatelům zvláště závažných zločinů, zejména při jejich zadržení nebo zatčení,
- základní bezpečnostní opatření proti teroristům, únoscům osob a dopravních prostředků do doby, než zákrok převezme Útvar rychlého nasazení, vyjma situace, kdy zákrok nesnese odkladu, protože dochází k bezprostřednímu ohrožení života, zdraví nebo majetku.

Další situace, kdy je možné použít zásahovou jednotku:

- na veřejných místech, kde je potřeba chránit nebo obnovit vnitřní veřejný pořádek a také při potřebě obnovení pořádku v místech, kde je vykonávána vazba nebo trest odnětí svobody,
- při potřebě vykonávat záchranné a likvidační práce v takovém rozsahu, který odpovídá materiální vybavenosti a vycvičenosti zásahové jednotky,
- při eliminaci aktivního střelce,
- k plnění povinností v souvislosti s ochranou objektů, přepravou nebezpečných látek, věcí nebo cenností,
- pro plnění úkolů policie stanovených v bezpečnostních dokumentech, které vláda schválila (např. Národní schengenský plán, Národní akční plán republiky pro případ vzniku události podléhající Mezinárodním zdravotním předpisům nebo Typový plán-migrační vlna velkého rozsahu).⁴⁵

V rámci nasazení ZJ je vedoucí zásahové jednotky oprávněn při zákroku pod jednotným velením vyžadovat potřebnou součinnost od ostatních organizačních článků krajského ředitelství policie, na jehož území jednotný zákrok probíhá, a od útvarů zřízených v rámci tohoto krajského ředitelství policie.

---

⁴⁵ ČESKO. Pokyn policejního prezidenta č. 34 ze dne 19. února 2015 kterým se upravuje činnost zásahových jednotek. In Sběrka interních aktů řízení Policie České republiky. 2015. s. 1-2.

2.2.2 Donucovací prostředky

§52 z. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Policie má jako státní orgán za úkol zajišťovat práva a svobody osob. Pro efektivní plnění úkolů na úseku ochrany před útoky na tato práva a svobody ji stát vybavil řadou donucovacích prostředků (dále jen DP). Používat zbraň v rozsahu stanoveném zákonem č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii ČR. Zákon o policii nedefinuje DP pojmově, ale pomocí enumerace prostředků, které zahrnuje do skupiny DP (jejich taxativní výčet najedeme v §52 Zákona o Policii ČR). Z této skupiny vyplývá spojující znak pro DP, kterým je nesmrtící povaha těchto prostředků. Základním pravidlem pro používání DP je, že nesmějí být použity jako trest anebo odplata. Donucovací prostředek nebo zbraň lze použít jako následek porušení právních povinností a může je použít toliko policista (stejně tak policista služebně zařazen u zásahové jednotky) za předpokladu, že požadovaného výsledku nelze dosáhnout jinak (princip subsidiarity). Pro všechny DP platí podmínka jejich užití v zákroku. Touto podmínkou je výcvik daný DP použít. Donucovací prostředek je užíván pro efektivní dokončení zákroku. Zákrokem se rozumí přímé vynucování splnění právních povinností nebo k přímé ochraně práv z použití síly nebo hrozbou jejího použití. Při volbě DP je nutné vyhodnotit, zda se jedná o aktivní či pasivní odpor. Konkrétní DP si vybírá policista dle vlastního uvážení. Aktivní odpor je možné vysvětlit jako násilné bránění realizaci služebního zákroku. Pasivní odpor postrádá násilnou obranu, spočívá v odmítání vyhovět výzvě policisty.⁴⁶

Donucovací prostředky jsou:

a) hmaty, chvaty, údery a kopy – Hmatem se rozumí uchopení osoby za oděv nebo některou část těla. Chvat lze chápat jako uchopení osoby s potenciálem působit jí bolest nebo ji vyvést z rovnováhy, a tím ji odzbrojit nebo zklidnit. Úder je zasažení osoby některou částí těla (rukou, popřípadě hlavou), obvykle je směřován na citlivá místa. Kop je obdoba úderu, je však veden nohou.

b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek – Slzotvorný prostředek existuje ve formě aerosolu, pěny, gelu, popřípadě slzotvorného

---

⁴⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 199-201. ISBN 978-80-7380-447-3.

granátu. Vyvolává nadměrné slzení očí a pálení kůže v oblasti kontaktu, tím vyřazuje osoby z aktivního boje. Elektrický dočasně zneschopňující prostředek je přístroj označován jako TASER. Jedná se o možnost použití TASERu na kontaktní vzdálenost, kdy po aktivaci policista přiloží TASER na požadovanou část těla osoby, proti které zakročuje. TASER produkuje velmi vysoké napětí, které vyvolává vůlí neovlivnitelnou křeč ve svalu, na který je přiložen. Akustické zařízení, které využívá reprodukce vysoce hlasitých tónů, donucuje osoby např k opuštění místa.

c) obušek a jiný úderný prostředek – Obušek je prostředek určený k úderům (přímo proti osobě, rozbití skla), nebo k páčení (odvádění osoby, páčení předmětů – barikády, překážky). V současné době policie používá výhradně teleskopických obušků. Vzhledem k jejich vysoké účinnosti je nutné jej užívat v souladu s výcvikovými metodami.

d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky – Vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně je dle zákona o zbraních flash ball, papper ball, TASER s využitím vystřelení elektrod a vystřelovač sítí. Flash ball se vystřeluje z tzv. vrhače, kdy střela je měkký pěnový nebo gumový míček, který při zásahu osoby předá veškerou svou energii povrchu těla. Tento efekt by se dal přirovnat k úderu pěstí. Existuje varianta CS, kdy střela obsahuje slzotvorný plyn nebo prášek. Papper ball je puška, kdy pohon pro střely je stlačený vzduch a vystřeluje kuličky se slzotvorným práškem. TASER je paralyzér, z kterého jsou za pomoci stlačeného CO₂ vymety elektrody na vzdálenost podle použitého druhu hlavice propojené se zařízením TASER tenkým izolovaným drátem, které vedou velmi vysoké napětí (až 50 000 V), čímž působí křeč zasažených svalových partií (v elektrickém výboji je mix elektrických signálů, kdy jeho nejdůležitější složkou jsou T – vlny, se kterými pracuje nervový systém, tudíž jsou pro tělo přirozené a vůlí neovlivnitelné, ale v daný okamžik způsobují žádoucí křeč zasaženého svalu), a tím tak dochází k pohybovému ochromení osoby. Výhoda použití TASERu s vystřelením elektrod je zachování distanční vzdálenosti zakročujících policistů a osoby proti níž zakročují. Rozlišujeme pět druhů hlavic, pro rychlou orientaci mají barevně rozlišené krytky (C – cvičná je žlutá, P – pořádková je stříbrná, Z – zásahová je zelená, T – taktická je oranžová, S – simulační je celá modrá). Každá z uvedených hlavic je použitelná na jinou vzdálenost (4,5–7 m, popřípadě 10,5 m) a různí se i druh sond – elektrod (běžné sondy, XP sondy, XP sondy prodloužené a krátké sondy).⁴⁷ Vrháč sítí je zařízení, kdy puška s několika

---

⁴⁷ NOVOTNÝ, T. *Nesmrtící zbraně*. 1. vyd. Praha: Universum, 2021. s. 73-83. ISBN 978-80-242-7418-8.

hlavněmi vystřelí závaží spojené sítí, která se za letu rozvine a při zásahu osoby ji omezí na pohyb. Tyto DP lze použít na větší než kontaktní vzdálenost.

e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně – Jedná se o cokoli (moderní vystřelovače lapacích sítí, jejichž mechanismus se nezařazuje mezi střelné zbraně), co je způsobilé vrhat předměty, a však nejedná se o zbraň střelnou včetně střeliva a doplňků zbraně, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.

f) zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla – Zastavovací pás je složen z dutých hrotů, které okamžitě poškodí pneumatiky vozidla, proti kterému jsou použity (propíchnou a vypustí z nich tlak vzduchu). Tím je znemožněna další jízda. Zahrazení cesty vozidlem zátaras (služební nebo civilní vozidlo je použito jako překážka). Způsob jízdy služebního vozidla (vytlačování vozidlem), který ovlivňuje jízdu vozidla, proti kterému zákrok směřuje, jehož cílem je vozidlo zastavit. Jiný prostředek k násilnému zabránění odjezdu vozidla může být cokoli, co je způsobilé zabránit v jízdě vozidlu (např. speciální zastavovací síť, tzv. botička, nebo speciální ostny tzv. BARACUDA).

g) vytlačování vozidlem – Využitím služebních vozidel jsou vytlačovány osoby z nežádoucího prostoru.

h) vytlačování štítem – Využitím štítů jsou vytlačovány osoby z nežádoucího prostoru zejména při zákrocích pod jednotným velením.

i) vytlačování koněm – Využitím řady jedoucích služebních koní jsou vytlačovány nebo rozptýleny především skupiny osob z nežádoucího prostoru.

j) služební pes – Donucovacím prostředkem je činnost psů se služebním psem na základě povelu daného psůvodem služebnímu psu. Dle okolností při služebním zákroku je možné použít služebního psa s náhubkem, nebo bez něj.

k) vodní stříkač – Jedná se o nákladní vozidlo v cisternovém provedení s vodním dělem. Vodní stříkač je použitelný při závažném porušení veřejného pořádku nebo protiprávním jednání zpravidla proti davu osob. Jeho použitím se dosáhne vytlačení nebo rozptýlení osob z vymezeného prostoru.

l) zásahová výbuška – Zásahová výbuška je speciální předmět způsobilý výrazným akustickým a světelným efektem na krátkou dobu ochromit smysly osoby, proti níž policista zakročuje. (NICO-akustický a světelný efekt, P1-akustický a světelný efekt, P2-akustický, světelný a slzotvorný efekt).

m) úder střelnou zbraní – Úder střelnou zbraní je ze své podstaty spíše nouzový DP, kdy již policista tasil zbraň z pouzdra, ale nedošlo k naplnění podmínek pro použití zbraně. Střelná zbraň se použije jako úderový prostředek.

n) hrozba namířenou střelnou zbraní – Jedná se o namíření střelné zbraně na osobu, jež je doprovázeno výslovným či konkludentním pokynem policisty (např. nehýbat se) v situacích, kdy ještě bezprostředně nehrozí útok, ale netrvá nebezpečí a je možné předpokládat, že se situace může rychle změnit a dojde k naplnění podmínek pro použití zbraně.

o) varovný výstřel – Varovný výstřel se používá v situacích, kdy nastanou podmínky pro použití zbraně nebo lze důvodně předpokládat, že bezprostředně nastanou. Výstřelem do bezpečného prostoru (většinou kolmo vzhůru) je působeno na psychiku osoby tak, aby uposlechla výzev policisty.

p) pouta – Jedná se o použití pout jako DP, a proto při jejich použití musejí být naplněny obecné podmínky pro použití DP. Pouta mohou být kovová, plastová, textilní nebo může být použit jakýkoliv vhodný prostředek ke spoutání.

q) prostředek k zamezení prostorové orientace – Jsou zatmavené lyžařské brýle, kápě, kukla nasazená obráceně, prostředky k ochraně sluchu atp., používané během transportu osob ke znemožnění jejich orientace a tím ztížení jejich možnosti útěku. Popřípadě se tento donucovací prostředek používá u osoby omezené na osobní svobodě, která po policistech plive.

2.2.3 Obecné podmínky použití donucovacích prostředků

§53 z. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Donucovací prostředek je možné použít pouze v případě ohrožení bezpečnosti policisty, bezpečnosti jiné osoby nebo bezpečnosti majetku. Dalším důvodem použití je

ochrana veřejného pořádku. Jinou osobou je myšleno občan České republiky nebo i cizinec.

Základní podmínka stanovená pro použití DP je výzva policisty směřovaná k rušiteli. Součástí výzvy musí být i použití slov: „Jménem zákona“. Výzva musí obsahovat výstrahu, že při neupuštění od protiprávního jednání bude použito DP. Výjimkou z této povinnosti je situace, kdy verbální výzva představuje nežádoucí zpoždění zákroku sledujícího cíl zamezit ohrožení života nebo zdraví osoby. Další výjimkou je neuplatnění výzvy v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla (zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem nebo jiný vhodný prostředek). A stejně tak z logiky věci nepřichází v úvahu použití výzvy při použití prostředku k násilnému zastavení vozidla.

Při rozhodování o použití konkrétního DP je policista limitován podmínkou zvolit takový DP, aby umožnil dosažení účelu sledovaného zákrokem. Zároveň musí jít o DP, který je nutný k překonání aktivního nebo pasivního odporu osoby anebo jejího útoku na policistu, jinou osobu anebo na majetek.

Zákon o policii připouští možnost vzniku újmy osobě, která se dopouští protiprávního jednání. Proto je stanoven požadavek přiměřenosti vzniku újmy po vyhodnocení povahy a nebezpečnosti protiprávního jednání.⁴⁸

2.2.4 Povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku

§57 z. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

U použití DP není cílem způsobit zranění, ale primárně zamezit protiprávnímu jednání osoby. I přes tuto opatrnost je policista povinen, jakmile mu to okolnosti dovolí se přesvědčit, zda nedošlo ke zranění osoby, proti níž zakročuje. Dále je povinen poskytnout zdravotní pomoc (lze charakterizovat jako sumář i laicky provedených úkonů s cílem zabránit zdravotním následkům nebo smrti osoby).⁴⁹

---

⁴⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 207-208. ISBN 978-80-7380-447-3.

⁴⁹ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 219-220. ISBN 978-80-7380-447-3.

Použití DP je policista povinen hlásit vedoucímu příslušníkovi. Obsahem tohoto hlášení jsou základní informace o zákroku na základě kterých následně provede vyhodnocení oprávněnosti použití DP. Zákon o policii přímo vyžaduje bezodkladně zpracovat „Úřední záznam o použití donucovacího prostředku“, kde policista uvede čas, důvod, průběh a okolnosti zákroku.

Policie je povinna bezodkladně vyrozumět státního zástupce v případě vzniku zranění, usmrcení osoby, anebo škodě na majetku nikoli nepatrné (přesahující 4 999 Kč), související s policejním zákrokem.⁵⁰

2.2.5 Použití zbraně

§56 z. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Použití zbraně navazuje a částečně se v některých podmínkách shoduje s použitím DP. Jedná se o nejdůležitější a nejzávažnější prostředek, kterým jsou omežována práva jiné osoby, používaný policií. Použití zbraně chápat jako ultima ratio, jako poslední možnost, jak může policista dosáhnout cíle sledovaného zákrokem. Při použití zbraně je nutné pamatovat na to, že dle zákona má každý právo na život, což je i zakotvené v ústavě České republiky. Proto tedy při použití zbraně musí být minimalizován dopad jejího použití. K použití zbraně musí být policista vycvičen, toto ustanovení neplatí v případě nutné obrany a krajní nouze. Použitím zbraně se rozumí její užití způsobem, k němuž je určena.⁵¹

Nutná obrana a krajní nouze jsou instituty, které vylučují protiprávnost činu od samého začátku. V nutné obraně lze použít zbraň pouze proti osobě, která útočí na chráněný zájem. Tato obrana nesmí být zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Vždy se musí jednat o útok, který trvá nebo přímo hrozí. V případě krajní nouze se reaguje na nebezpečí, které hrozí právem chráněnému zájmu. Krajní nouze je budována na zásadě obětování méně významného zájmu. Platí pravidlo, že následek způsobený při odvracení nebezpečí nesmí být stejný nebo dokonce závažnější než následek, který hrozil.

---

⁵⁰ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 220-221. ISBN 978-80-7380-447-3.

⁵¹ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 213-214. ISBN 978-80-7380-447-3.

Policista musí vždy dle konkrétní situace a vlastností pachatele posuzovat (popřípadě být schopen jasně a přesvědčivě obhájit své rozhodnutí), že se jedná o nebezpečného pachatele. Podmínkou pro použití zbraně je marná výzva k opuštění úkrytu. Úkryt je cokoliv, co znemožňuje vidět pachatele jako osobu nebo jeho činnost, a to i částečně.

V případě nebezpečných osob, u kterých hrozí riziko páchaní závažných trestných činů proti životu a zdraví, popřípadě svobodě nebo lidské důstojnosti např. brání rukojmích nebo znásilnění, je možné k jejich zastavení použít zbraň. Stejně tak v případě ujíždějícího vozidla, v němž nebezpečný pachatel uniká a svým stylem jízdy bezprostředně ohrožuje životy a zdraví osob.

Zbraň lze použít dále v případě, nelze-li jinak překonat aktivní odpor pachatele. Jiné DP nefungují (policista to již vyzkoušel), nebo je naprosto zřejmé, že by nefungovaly, avšak současně jde o tak závažný zákrok, který je třeba dokončit i za cenu těžkého zranění nebo usmrcení osoby, proti níž se zakročuje.

Mezi další důvody použití zbraně patří odvrácení útoku na střežený nebo chráněný objekt anebo prostor. Tato místa jsou objekty a prostory zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, o kterých rozhoduje vláda, nebo je stanovuje mezinárodní smlouva, anebo jakýkoliv objekt nebo prostor po dobu trvání jeho bezprostředního závažného ohrožení, pokud tak rozhodl policista. Útok na tyto objekty musí mít násilný charakter za použití síly, ať se zbraní nebo beze zbraně.

V případě, že řidič dopravního prostředku po opětovné výzvě, kterou zaznamenal, nezastaví a svým stylem jízdy vážně ohrožuje životy a zdraví osob, je použití zbraně na místě, ale je potřeba mít na paměti, že se jedná o činnost velice rizikovou, neefektivní a nebezpečnou.

V případě neúspěšného použití DP „namířená střelná zbraň“ nebo „varovný výstřel“ dochází k provázání přímého použití zbraně. Hlavní podmínkou je trvání protiprávního jednání, kterým je ohroženo zdraví či život, popřípadě svoboda či lidská důstojnost.

Proti jakémukoliv zvířeti lze použít zbraň pouze pokud ohrožuje život nebo zdraví osob.

Použití výzvy před použitím zbraně není obligatorní podmínkou. Nastávají situace, při nichž není výzva účelná, může od ní být upuštěno, stejně jako v případě, když zákrok nesnese odkladu. Také je-li ohrožena bezpečnost policisty nebo jiné osoby. Pokud je výzva použita, musí být doplněna o výstrahu (co se stane v případě neuposlechnutí).

Při použití zbraně je nutné dbát na způsobení co nejmenších následků osobě, proti které policista zakročuje. Tedy je přímo aplikována zásada přiměřenosti. Vyjma výjimečných případů, kdy je vážné poranění nebo usmrcení pachatele nutné k ochraně života ostatních osob (v případě braní rukojmích).

Zbraň je podrobně specifikována jako střelná včetně doplňků zbraně a střeliva, bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo. Pro účely Zákona o PČR se mezi zbraně neřadí vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně s dočasně zneschopňujícími účinky.⁵²

2.2.6 Povinnosti policisty po použití zbraně

§57 z. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Po použití zbraně je policista povinen poskytnout zraněné osobě první pomoc. Toto je povinen učinit ihned, jakmile to okolnosti dovolí. Z principu funkce zbraně je třeba při jejím použití počítat vždy se vznikem zranění. Zranění je účelem použití zbraně, a tím eliminace protiprávně jednajících osoby. Po poskytnutí první pomoci na místě policista vždy přivolá nebo zajistí profesionální odborné lékařské ošetření.

Použití zbraně podléhá bezodkladné hlášené povinnosti vedoucímu příslušníkovi a následnému zpracování úředního záznamu o použití zbraně. Záznam musí obsahovat čas, důvod, průběh a okolnosti zákroku.

V případě vzniku zranění osoby, úmrtí nebo škody na majetku přesahující 4 999 Kč je policejní útvar povinen tuto skutečnost hlásit příslušnému státnímu zástupci.⁵³

---

⁵² ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 212-219. ISBN 978-80-7380-447-3.

⁵³ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 219-221. ISBN 978-80-7380-447-3.

2.3 Vybavenost a výcvik zásahových jednotek

2.3.1 Ochranné prostředky

Nejdůležitější a naprosto klíčový prvek osobní ochrany každého ZJ je balistická ochrana. V současné výbavě ZJ nalezneme kompletní balistickou ochranu skládající se z balistické přilby a balistické vesty zhotovené převážně z kevlarových vláken. Tato výbava je dostačující v drtivé většině zákroků, protože chrání životně důležité orgány. Střelec často míří na střed těla. Pokud by se však jednalo o extrémně rizikový zákrok, je možnost zakročujícího policistu dovybavit o balistickou ochranu rukou a nohou, kdy jeho ochrana dosahuje standardu dle normy NIJ (III.A až IV.A), a činí tak dostatečnou ochranu proti všem běžným zbraním. Součástí balistické vesty je upínací systém pro upevnění další výstroje, kabeláže komunikace, nesmí chybět panel pro označení příslušnosti POLICIE.⁵⁴

Nedílnou a velice důležitou součástí ochrany ZJ jsou balistické štíty s různým stupněm ochrany (NIJ II.A až IV.A). Stejně tak vozidla, kde balistická ochrana dosahuje stupně až STANAG 4569 Level 3, kde norma řeší úroveň ochrany cestujících příslušníků, proti úderům kinetické energie, ale i případnému výbuchu.

2.3.2 Materiální vybavení

Zbraně

Policisté ZJ jsou nasazováni do velice náročných zákroků, které vyžadují odpovídající a často různé vybavení. Ať už z důvodu taktického nebo z důvodu utajení. Ve výbavě často najdeme ryze vojenské vybavení. V krajním případě se totiž počítá s nasazením příslušníků ZJ proti nejtěžším protivníkům, kteří jsou ozbrojeni velice účinnými, právě často vojenskými zbraněmi.

Zbraně, kterými členové ZJ disponují bychom mohli rozdělit do několika skupin. Krátké střelné zbraně (Glock 17, Glock 19 a Glock 26), samopaly (Heckler & Koch MP A5, Heckler & Koch MP5 SD6, Heckler & Koch MP5 K4 a Heckler & Koch MP7 A1),

---

⁵⁴ THOMPSON, L. *Záchrana rukojmích*. Frýdek-Místek: Alpress, 2003. s. 116-118. ISBN 80-7218-825-9.

útočné pušky (Samopal vz. 58, Heckler & Koch G36K, Heckler & Koch HK416 a Heckler & Koch HK417), odstřelovací pušky (Sako TRG-22 a Sako TRG-42), brokovnice (Benelli M3 Super a Fabarm SDASS Tactical) a granátometry (Heckler & Koch HK69 A1).

Nejpoužívanější z každé skupiny střelných zbraní jsou:

Glock 17 - dnes již 5 generace je proslulá rakouská pistole hojně používaná především policejními protiteroristickými jednotkami. Vyznačuje se mimořádnou spolehlivostí a dlouhou životností. Rám zbraně je z plastu. Ráže zbraně 9 mm (náboj: 9x19 Luger), která nabízí i vysoce účinné expanzní střelivo.⁵⁵

Heckler & Koch MP7 A1 - je nástupce zbraně Heckler & Koch MP5. Největší výhodou této zbraně je její nízká hmotnost díky plastovému rámu, malé rozměry a zastavovací účinek jako HK416. S ráží 4,6 mm (náboj: 4,6x30 mm) a kapacitou zásobníku až 40 ran je vynikajícím řešením pro skryté nošení i do boje na kratší vzdálenost.⁵⁶

Heckler & Koch HK416 - je zbraní používanou v boji proti teroristům na celém světě. Údajně s ní byl zabit Usáma bin Ládín. Tato útočná puška je velice dobrou volbou při řešení konfliktu na středně dlouhé vzdálenosti. Ráže 5,56 NATO (náboj: 5,56x45 mm), střelivo s expanzním nebo průbojným účinkem a možnost volby třech délek hlavně nabízí obrovskou variabilitu použití této zbraně. Nová konstrukce podporuje střelbu v dávkách, a tím účinné krytí zasahujícího týmu. V případě jejího použití ve vnitřních prostorách je téměř nutností použít tlumič hluku. Na delší vzdálenost je značnou výhodou zvětšovací optika, která pomůže k přesnější střelbě.⁵⁷

Sako TRG-42 - je odstřelovací puška od finské firmy a patří ke špičce ve střelbě na dlouhé vzdálenosti. Toto je zajištěno výkonným střelivem ráže .338 (náboj: .338 Lapua Magnum nebo 7,62x51 NATO) s účinným dostřelem 800 m.

Brokovnice Benelli M3 super 90 - je speciální bojový tip, který jednoduchým způsobem umožňuje přepínat zbraň z opakovací na samonabíjecí. V režimu samonabíjecím je pak

---

⁵⁵ NEVILLE, L. *Ruční zbraně jednotek speciálních sil 2001-2015*. Praha: Grada Publishing, s. 52-56. ISBN 978-80-271-0329-4.

⁵⁶ NEVILLE, L. *Ruční zbraně jednotek speciálních sil 2001-2015*. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 84-88. ISBN 978-80-271-0329-4.

⁵⁷ NEVILLE, L. *Ruční zbraně jednotek speciálních sil 2001-2015*. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 141-145. ISBN 978-80-271-0329-4.

kadence střelby velice vysoká. Škála využití je obrovská vzhledem k paletě dostupných nábojů v ráži 12x76 mm. Vývrt hlavně je upraven také pro použití ke střelbě jednotnou střelou.⁵⁸

Heckler & Koch HK69 A1 - je jednoranný granátomet v ráži 40 mm s dostřelem až 350 m. Škála nábojů je velmi různorodá. Nejpoužívanější jsou slzné granáty a neletální střelivo.

Střelivo

Náboje do všech zbraní, které používají ZJ PČR, jsou vysoce efektivní a výkonné. Dalo by se říci, že v současné době se používá výhradně expanzní střelivo. Je to z důvodu nejlepších vlastností při průchodu tvrdým i měkkým prostředím. Ale nechybí průbojné nebo zápalné náboje pro případ střetu s nadstandartně vyzbrojeným protivníkem.

Pyrotechnika

Při zákrocích proti nebezpečným pachatelům je na místě použití pyrotechniky. Policisté ZJ používají zejména zásahovou výbušku – NICO. Může být jednoranná nebo víceranná. Rozdíl oproti klasické zásahové výbušce je ten, že dochází k hoření pyrotechnické složky uvnitř těla zásahové výbušky a je proto bezpečnější, zejména pak při použití ve vnitřních prostorech směrem k nezúčastněným osobám a k iniciaci zahoření vybavení bytů a domů, kde zákroky běžně probíhají. V případě vstupu do objektu za použití pyrotechnického průlomového prostředku je vždy ve službě vyškolený pyrotechnik, který průlom provede. Tento vstup se řídí pravidly použití zbraně, proto je méně častý, ale i přes to používaný.

Maskovací převleky

Jsou využívány pro případ plnění speciálních úkolů, během kterých je potřeba zůstat v utajení. Nejčastěji při sledování zájmových objektů, ale i v případě boje na dálku. ZJ disponují maskovacími obleky tzv. hejkaly. Jedná se o obleky, které mají za úkol rozložit siluetu lidské postavy a splynout s okolní vegetací. Barevné provedení obleku je uzpůsobeno podle předem zjištěného barevného spektra prostředí, ve kterém má být

---

⁵⁸ HARTINK, A. E. *Vojenské zbraně*. Dobřejobice: Rebo productions, 2000. s. 100-101. ISBN 80-7234-481-1.

oblek použit. Odstřelovači používají obleky, které zachycují teplo vyzařované lidským tělem a tím je nelze odhalit ani termovizí.

Noční vidění

Při plnění úkolů za snížené viditelnosti je ve výzbroji ZJ termovize a noktovize, které jsou vždy implementovány do dalekohledů. Tyto vojenské high-tech technologie usnadňují splnění nočních úkolů, zejména pak identifikace osob a objektů. Termovize funguje na principu zachycení tepelného záření lidského organismu a noktovize zbytkového světla. S rozvojem počítačových technologií se toto odvětví posunulo mílovými kroky vpřed. Jedná se o velice drahou záležitost (ve stovkách tisíc korun za kus), nicméně i přes tento problém jsou ve výbavě policistů vysoce kvalitní přístroje (až 4. generace), které se legálně do civilního sektoru v nejbližších letech nedostanou.

2.3.3 Technické prostředky

Ke zjednání přístupu do objektu se používá celá paleta prostředků. Mohlo by se zdát, že hrubá síla je zastaralý způsob dobývání se do objektu, ale opak je pravdou. Použitím hrubé síly se vstupuje stále ještě nejčastěji.

Nejpoužívanější technický prostředek k otevírání dveří je bezesporu tzv. beranidlo používané déle jak tisíc let. I přes svoji jednoduchost má ve výbavě speciálních jednotek nezastupitelnou pozici. Většinou má tvar válce nebo kvádrů. Váha a velikost se liší podle toho, zda je určen pro jednoho nebo dva vyrážecí techniky. Pohybuje se v rozmezí 10-40 kg.

Další možností jsou páčidla, sekery a palcáty. Opět se jedná o jednoduché kovové předměty tyčového tvaru se zahnutým koncem. Jednoduchost použití je opět velikou výhodou. Používají se jako páky nebo prostředky k udeření do překážky jako jsou visací zámky, dveře, okna nebo závory.

Pokud se jedná o bezpečnostní nebo plastové dveře, nebo je zabezpečení na vyšší úrovni, použije se hydraulika, která překoná svým tlakem deseti tun i ty nejbezpečnější dveře.

Nastávají však případy, kdy z nějakého důvodu nelze použít výše zmíněné technické prostředky, poté přicházejí na řadu pily. Jedná se o motorové kotoučové

rozbrušovací pily nebo motorové řetězové pily, v obou případech musí být obsluhovány zkušenými technikami, kteří vědí přesně jak a kde řezat, aby byla jejich práce efektivní a rychlá. Proto bude i zákrok rychlý a samozřejmě bezpečnější pro všechny zúčastněné.

2.3.4 Vycvičenost

Naprosto perfektní vycvičenost je cíl každé speciální jednotky na světě. Trend, kterým se bojuje proti terorismu a nebezpečným zločincům, se celosvětově pořád rychle vyvíjí a reaguje okamžitě na nové situace. Pod pojmem vycvičenost si můžeme představit soubor činností a dovedností, které jsou potřebné pro správné, rychlé a profesionální provádění služebních zákroků, a tím i ochranu života a zdraví jak policistů, tak pachatelů včetně nezúčastněných osob. *„Pokud není příslušná odezva pečlivě naplánována a úspěšně provedena, budou příslušné orgány považovány za neschopné nebo nezodpovědné k ohroženým spoluobčanům.“*⁵⁹ Přepadové komando v menším počtu dobře a cíleně trénovaných profesionálů může zaútočit na mnohem silnějšího protivníka, který útok očekává a dokonce je v zajištěném prostoru, nebo opevnění.⁶⁰ *„Nasazení a výcvik jednotek probíhají především ve zvýšeném riziku, kde trénink je účinnou možností, jak předcházet této hrozbě při plnění úkolů.“*⁶¹

Výcvik se skládá z jednotlivých tematických okruhů. Taktická příprava, střelecká příprava, práce ve výškách a nad volnou hloubkou, tělesná příprava, znaková řeč, znalost zákonných norem, topografie, spojovací příprava, zdravotní příprava, dovednost řízení motorových prostředků a rekognoskace terénu. Pro úspěšné plnění úkolů je potřeba, aby každý příslušník byl ve všech výše vyjmenovaných činnostech nadstandartně vycvičený. Celkový tento mix dovedností je hlavní převahou ZJ proti pachatelům závažných trestných činů, se kterými se členové ZJ setkávají.

Je evidentní, že dovednosti příslušníků ZJ jsou velice všestranné. Přesto existují specifické činnosti, které provádí speciálně školení jednotlivci s absolutoriem speciálně zaměřených kurzů. Již několik let je v každém zásahovém týmu zdravotník s akreditací CLS (Combat Life Saver – vojenský záchranář). Tuto skutečnost beru jako obrovské plus vzhledem k možné pravděpodobnosti poranění při zákrocích nejen členů z vlastních řad,

---

⁵⁹ THOMPSON, L. *Záchrana rukojmích*. Frýdek-Místek: Alpress, 2003. s. 9. ISBN 80-7218-825-9.

⁶⁰ HOLOUBEK, P. *Taktika boje*. 1. vyd. Praha: Naše Vojsko, 2005. s. 2. ISBN 80-206-0760-9.

⁶¹ HOLOUBEK, P. *Taktika boje*. 1. vyd. Praha: Naše Vojsko, 2005. s. 6. ISBN 80-206-0760-9.

ale i z řad civilního sektoru, v neposlední řadě pachatele. V roce 2021 se zúčastnili všichni členové ZJ napříč Českou republikou výcvikového kempu firmy Anti Terror Academy (označení: SF-UCS), který je založený na fyzické přípravě a plnění náročných taktických úkolů pod extrémním stresem. Jedná se o další střípek mozaiky dovedností profesionálů, kteří vždy jsou a budou připraveni na 100% chránit naše životy a potírat trestnou činnost.

3 Praktická část

3.1 Hodnocení bezpečnostní situace a kriminality v ČR

3.1.1 Závěr „Analýzy bezpečnostní situace ČR“ autora Tomáše Petrečka

V „Analýze bezpečnostní situace ČR“ Tomáše Petrečka bylo použito velké množství dat, která přímo vypovídají o bezpečnostní situaci v ČR. K dosažení cíle používá rešerši tisku, statistické údaje bezpečnostních složek a řízený rozhovor s pracovníky bezpečnostních složek zaměřený na bezpečnostní situaci ČR. Ze závěru analýzy vyplývá pozitivní tvrzení, že ČR je jednou z deseti nejbezpečnějších zemí, tudíž by neměla být cílem možného teroristického útoku.

Rizika týkající se migrantů a jejich nelegální činnosti jsou v ČR velice malá, jelikož jich na českém území je malé množství. Nicméně migrace vrcholící v roce 2015 měla za následek oslabení domácí extremistické levicové i pravicové scény. Tento jev se většina extremistických skupin snaží v současné době vyřešit oslovením nových příznivců. Je zaznamenáno i několik nově vzniklých skupin založených proimigrační a proti islamistické politice, které tvoří bezpečnostní riziko, a proto je potřeba je monitorovat.

Na bezpečnosti ČR se největší měrou podílí bezpečnostní složky, které svou resortní i meziresortní spoluprací eliminují možnou teroristickou činnost. Zároveň je v analýze poukázáno na bezpečnostní riziko v podobě podstavu příslušníků PČR. S tímto stavem se potýká PČR již několik posledních let.⁶²

3.1.2 Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby České republiky

Bezpečnostní informační služba České republiky je kontrarozvědnou zpravodajskou službou zřízenou státem a je zdrojem velice relevantních informací ve všech odvětvích, kterými se zabývá. Její dosah je přeshraniční. Ve výroční zprávě zveřejněné v listopadu 2021 se uvádí, že pandemie nemoci covid-19 měla negativní vliv na bezpečnostní situaci ČR, avšak míru ohrožení terorismem nijak výrazně neovlivnila. Nicméně je potřeba se mít na pozoru, jelikož u některých osob se prohloubil vliv

---

⁶² PETREČEK, T. *Analýza bezpečnostní situace ČR*. Praha, 2019. 67 s. Bakalářská práce. Vysoká škola regionálního rozvoje a bankovní institut AMBIS, a. s. Vedoucí bakalářské práce: doc. JUDr. PhDr. Ivo Svoboda Ph.D.

rizikových faktorů, kterými jsou finanční tíseň nebo psychické problémy. Covidová doba znesnadnila na nějaký čas logistiku globálních teroristických organizací, pohyb jejich stoupenců a případnou přípravu nebo vykonání teroristického útoku na území ČR. Aktivita se přesunula na sociální sítě, kde BIS taktéž nezaznamenala informace o tom, že by vzrostlo reálné riziko radikalizace českých muslimů.⁶³

V kapitole nazvané „Činnost ohrožující demokratické základy státu“ BIS uvádí, že česká extremistická scéna prošla velkou transformací. Byť jsou někteří aktéři aktivní a jejich atraktivita během pandemie nemoci covid-19 rostla, jejich mobilizační potenciál je velice malý. Organizované extremistické skupiny již několik let nepředstavují v ČR vážnější bezpečnostní riziko.

Významnějším problémem se stávají tematicky zaměřené skupiny a radikalizovaní jedinci, u kterých se objevuje na prvním místě negativní, často iracionální postoj k určitému fenoménu. Svoji osamělostí a tím, že nejsou provázáni s žádnou organizovanou skupinou, snáze unikají pozornosti bezpečnostních složek. Prozatím tato malá skupina osob páchá méně závažnou trestnou činnost, ale zkušenosti ze zahraničí ukazují, že se mohou dopustit násilné trestné činnosti nebo dokonce teroristických útoků.

Míra ohrožení nábožensky motivovaným terorismem je v ČR na nízké úrovni navzdory vyššímu počtu úspěšných útoků v rámci Evropy. V roce 2020 došlo v Evropě k více než deseti úspěšným teroristickým útokům islamistů, což je násobek oproti předešlému roku. Jednalo se o první meziroční nárůst od roku 2016. Pachatelé byli inspirováni džihádistskou propagandou na internetu. Alarmující je však fakt, že útoky se odehrály na území států s neexistující historií islamistických teroristických útoků (v Rakousku a Švýcarsku). Rok 2020 tedy ukázal, že teroristická hrozba je nadále aktuální a netýká se pouze zemí s dlouholetými historickými zkušenostmi s teroristickými útoky. Faktory ovlivňující počet útoků byly především narůstající počet propuštěných radikálů z vězení a znovuoživení světově známé kauzy karikatur proroka Muhammeda.

Islamistické sítě, trvalé zdroje džihádistského terorismu, přetrvávají a jsou přiživovány internetovou džihádistskou propagandou. Po uplynutí období zdánlivého klidu dochází k jejich aktivaci souhrou několika okolností a událostí. Mezi hlavní patří

---

⁶³ ČESKO. BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *BIS: Výroční zpráva 2020*. Praha, 2021. s. 10-11.

vznik zahraničních ohnisek konfliktů se zapojením muslimů nebo nárůst napětí mezi muslimskými menšinami a majoritní společností, důsledky klimatických nebo ekonomických změn či jiné zdroje nestability. Podmínkou pro eskalaci současného islamistického terorismu je akumulace nespokojenosti či frustrace v řadách psychicky zranitelnějších jedinců, kteří jsou snadným cílem ideologické manipulace. Diskuze o zavedení tzv. šátkových zákonů či projevy islamofobie fungují jako spouštěče dalších vln teroristických útoků. Džihádističtí propagandisté, často radikální kazatelé nenávisti směrem k osobám považovaným muslimy za nevěřící, dokáží výše zmiňovaných momentů efektivně využít pro získávání dalších svých stoupenců.

Mezinárodní boj s islámským terorismem je velice efektivní, zaznamenal již několik velkých úspěchů. Nelze zabránit každému útoku ve jménu islámu, protože islamisticko-džihádistická ideologie vychází z nejednoznačných myšlenkových pochodů, ale je obrovským mobilizačním potenciálem. Státy se i nadále budou potýkat s útoky tzv. osamělých vlků radikalizovaných především prostřednictvím internetu.⁶⁴

3.1.3 Statistika Policie České republiky

Policie České republiky vede spolehlivou, přesnou a podrobnou evidenci trestné činnosti, a proto je vhodná ke stanovení bezpečnostní situace ve státě. Je zaznamenán každý zjištěný trestný čin. Pro účely této práce použiji jen část statistických údajů této evidence. Jelikož hodnotíme speciální jednotky a její akceschopnost zakročovat, jsou pro výzkum směrodatné především činy násilného charakteru a činy ohrožující bezpečnost státu. Mimo výše uvedené zmíním údaje zvláště závažné kriminality, která jen dokresluje bezpečnostní situaci v ČR a není vyloučeno, že proti jejím pachatelům budou ZJ zakročovat.

V roce 2021 v ČR nedošlo k útoku tzv. šíleného střelce (AMOKu). V předchozích letech tomu ale bylo jinak. Jistě si každý dobře vzpomene na případ z února roku 2015 v Uherském Brodě a na prosinec roku 2019 v Ostravské nemocnici. V české kriminalistické historii dva nejhorší případy, které položily základní kámen tomuto tématu u nás. Jednalo se v obou případech o tzv. šíleného střelce. A dále nutno dodat, že

---

⁶⁴ ČESKO. BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *BIS: Výroční zpráva 2020*. Praha, 2021. s. 21-22.

v obou případech se jednalo o osobu pachatelů české národnosti, kteří nebyli spokojeni s nastálou životní situací a rozhodli se ji vyřešit tímto nejhorším možným způsobem.

Tabulka číslo 1: Přehled vybrané trestné činnosti v ČR v roce 2020 a 2021

Druh trestné činnosti	Rok 2020	Rok 2021
Násilná kriminalita celkem	12 247	11 958
Vraždy §140 a §142	130	105
Braní rukojmí §174	2	4
Znásilnění § 185	639	773
Obchodování s lidmi §168	18	14
Nedovolená výroba a jiné nakládání s OPL a jedy §283	3 012	2 907
Nedovolené překročení státní hranice §339-341 a §343	53	86
Osvobození vězně §338	0	0
Vzpouora vězňů §344	0	0
Získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou §290	0	0
Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod §356	34	26
Teroristický útok §311, Financování terorismu §312d, Vyhrožování teroristickým trestným činem §312f	19	8

Zdroj: Vlastní zpracování

Vybraná trestná činnost uvedená v tabulce za období let 2020 a 2021 ukazuje, že množství trestné činnosti se nijak výrazně nemění a zároveň že některé závažné trestné činy nejsou na území ČR páčány vůbec.

Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2020 je relativně obsáhlý dokument. Pro účely a zaměření této práce se hodí několik kapitol, které shrnují očima PČR bezpečnostní situaci za rok 2020.

Násilná kriminalita zaznamenala vzhledem k předchozím letům mírný pokles jako v posledních deseti letech. Počet vražd je obdobný jako v letech předchozích, jejich naprostá většina je motivována osobními vztahy.⁶⁵

V oblasti organizovaného zločinu se v roce 2020 potvrdil dlouhodobý nárůst snahy kriminálně závadových osob (dále jen KZO) o trvalé usídlení na území ČR prostřednictvím některých z pobytových oprávnění. Jednalo se zejména o kriminálně závadové osoby ruskojazyčných komunit pocházejících z území bývalého Sovětského svazu, které v ČR tvoří dlouhodobě nejvýznamnější cizojazyčné kriminální struktury. Za další významné cizojazyčné kriminální struktury lze považovat kriminální organizace z jihovýchodní Asie (hlavně vietnamské a rychle expandující čínské). Poslední významnou cizojazyčnou kriminální organizací jsou struktury původem z Balkánského poloostrova. Vazba na domovské teritorium těmito kriminálními skupinám umožňuje těžit z mezinárodního rozměru jimi páchané trestné činnosti. Jsou provázány s českojazyčnými kriminálními organizacemi nebo českými KZO, které obstarávají průnik do české státní i veřejné správy.⁶⁶

V oblasti drogové kriminality v roce 2020 se nemění trendy roku 2019 související zejména s přesunem velkoobjemové produkce metamfetaminu za hranice ČR, zapojením etnicky podmíněných zločineckých uskupení, organizováním mezinárodní přepravy, obchodu s léčivými, obchodováním v kyberprostoru a s tím spojené zvyšování dostupnosti drog. ČR představuje dlouhodobě zemi s největším počtem odhalených varen metamfetaminu v Evropě. Nikoliv však zemi s dominantním objemem produkce. V 90 % případů se jedná o malé domácí laboratoře s objemem produkce v řádech desítek gramů na cyklus vaření, určený převážně pro domácí trh.⁶⁷

Terorismus na mezinárodní úrovni v roce 2020 zaznamenal několik útoků. Většina se odehrála mimo území Evropy, ale bohužel některým městům v Evropě se zcela

---

⁶⁵ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2020*. Praha, 2021. s. 24-25.

⁶⁶ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2020*. Praha, 2021. s. 47.

⁶⁷ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2020*. Praha, 2021. s. 50-51.

nevyhnuly (Paříž, Vídeň, Drážďany, Nice). Nejčastější způsoby provedení útoků byly v trendu „low-profile“ (střelba či použití chladné zbraně). V Evropě a Velké Británii tyto útoky spáchali islamisté na civilním obyvatelstvu. V ČR platí první stupeň ohrožení terorismem (údaj platný ke konci roku 2020), kdy největší hrozbou vzhledem k vývoji v Evropě je stále radikalizace osob ve věznici nebo na internetu. Teroristická organizace Islámský stát je stále aktivní, pokračuje ve vyzývání páčání teroristických útoků v Evropě a její stoupenci se snaží dostat ze Sýrie a Iráku zpět do Evropy. Pandemie covid-19 má za následek zesílení on-line aktivit na internetu. V roce 2020 významně vzrostl počet spáchání nového trestného činu, spočívající ve vyhrožování teroristickým trestným činem (viz Tabulka číslo 1.). Členské státy EU se potýkají v posledních letech s fenoménem radikalizace, jež může vést v krajním případě až k závažným násilným trestným činům či teroristickým útokům, kterých nebyla ani ČR ušetřena. V rámci prevence situaci velmi důsledně monitoruje PČR.⁶⁸

Extremistickou a xenofobní scénu výrazně ovlivnila pandemie covid-19. Výrazně v ní rezonovaly kritika vládních opatření a různé dezinformace a konspirační teorie. Neonacisté přesunuli své aktivity do virtuálního prostoru, kde docházelo k šíření nenávistných projevů proti muslimům, imigrantům a Romům. Spektrum osob, které se stávají terčem výhrůžek, se stále rozšiřuje. Největším veřejným projevem byl střet s policií na říjnovém protestním shromáždění na pražském Staroměstském náměstí, kde se neonacisté připojili k chuligánským útokům na policisty. Xenofobní domobranecké skupiny procházely obdobím útlumu způsobené strachem z postihu ze strany státu. Anarchisté fungovali v mantinelech své subkultury a zákonných vymezeních. Novým trendem se staly výhrůžky politikům a zástupcům státní správy v souvislosti s nespokojeností s protipandemickými opatřeními.⁶⁹

3.2 Kazuistika aktuálních případů

V této kapitole uvedu nejznámější případy z historie, které nesporně potvrzují, že novým fenoménem se zcela jistě stává situace, kdy se jednotlivec nebo skupina osob z nějakého důvodu rozhodne zabít nebo vážně poranit náhodně vybrané civilní obyvatelstvo. Police tuto situaci pracovně nazývá jako „AMOK.“. Ještě do nedávné doby

⁶⁸ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2020*. Praha, 2021. s. 56-60.

⁶⁹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2020*. Praha, 2021. s. 61-62.

byly tyto případy známy převážně z USA nebo od západních sousedů. Z níže uvedených případů je jasné, že jako občané ČR máme již založenou historii těchto případů a budeme se s nimi s největší pravděpodobností setkávat i nadále.

V kapitole kazuistiky uvádím dva případy AMOKu, které se odehrály v ČR, a jeden otřesný případ ze západní Evropy - z hlavního města Francie, který mapuje útok tzv „Osamělého vlka“.

3.2.1 Uherský Brod

Dne 24. února roku 2015 přišel na jižní Moravě v obci Uherský Brod krátce po poledni Zdeněk Kovář do místní restaurace Družba ozbrojen dvěma legálně držnými krátkými střelnými zbraněmi a smrtelně postřelil devět lidí. Následně se telefonicky spojil s médii a stěžoval si na šikanu, ubližování a lhostejnost úřadů směrem k jeho osobě.

Na místo incidentu byla hned po oznámení na linku tísňového volání vyslána hlídka obvodního oddělení PČR, aby celou situaci prověřila. Hlídka vybavena balistickými vestami se po vstupu do prostoru restaurace setkala ze strany pachatele se silným odporem spočívajícím v palbě ze střelných zbraní proti jim samotným. V danou chvíli se policejní hlídka rozhodla palbu neopětovat, ale stáhnout se do úkrytu a přivolat posily. Po dostavení se dalších dvou hlídek na místo byla provedena uzávěra objektu, jelikož v danou chvíli nedocházelo uvnitř restaurace ke střelbě, tudíž nebyl bezprostředně ohrožen život a zdraví osob a nebylo nutné provést v danou chvíli velice rizikový služební zákrok. Na místo byla přivolána i Zásahová jednotka Policie České republiky Jihomoravského kraje. Po necelém dvouhodinovém vyjednávání byl ze strany ZJ proveden služební zákrok, během kterého se útočník sám zastřelil. Tento případ je doposud nejhorším případem v dějinách České republiky.⁷⁰

Závěr: Výše uvedený případ je bezesporu zařazen do kategorie: „Šílený střelec“. Dle mého názoru jednání první policejní hlídky, která se dostavila na místo incidentu, spočívalo v prověření situace. Následně byl veden útok za použití střelné zbraně i proti nim, proto zvolila variantu stažení se a vyčkání na posilu. Toto hodnotím jako správné

---

⁷⁰ Střelba v Uherském Brodě. In *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. Uherský brod (Česká republika): Wikipedia Foundation, 27.2.2015, poslední aktualizace 29.10.2021 [cit. 2015-2-27]. Dostupné z WWW: <https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=St%C5%99elba_v_Uhersk%C3%A9m_Brod%C4%9B&dir=prev&action=history>.

rozhodnutí. Žádná „běžná“ hlídka není dostatečně cvičena a vybavena na takto nebezpečnou situaci, i když obdobná témata jsou zahrnuta do plánů výcviku služební přípravy všech policistů. V případě jejich neúspěchu by padly další zbraně, munice a vybavení do rukou útočníka, čímž by se značně mohla zkomplikovat situace v případě dalšího pokusu o jeho zadržení jinou hlídkou.

Jelikož došlo k sebevraždě pachatele ještě před kontaktem se zakročující ZJ PČR, můžeme se domnívat, že byl zákrok proveden velice kvalitně. Jedna z různých možností byla, že pachatel byl vhodným taktickým postupem ZJ zahrán do situace, ze které není úniku, a nechtěl se tak vydat spravedlnosti. Druhou možností je, že byl od samého začátku rozhodnutý svůj čin takto ukončit bez ohledu na to, jak se budou okolnosti vyvíjet. Dojezd na místo zákroku byl od schválení k nasazení ZJ velice rychlý, což může být rozhodujícím faktorem úspěšného zákroku v případě, že dochází k aktivní střelbě pachatele. Dle zákona jsou jasně vymezené podmínky, za kterých je možné využít ZJ. Rozhodovací proces o přímém nasazení ZJ do zákroku má především velitel zákroku. Během takto vypjaté situace jsou dalším velkým problémem chybějící zkušenosti s podobnými situacemi. Dle informací bylo největší chybou dlouhé vyčkávání a rozhodování. V daném případě to byla největší chyba. Útok aktivního střelce trvá zpravidla jednotky minut a je nutné ho co nejrychleji eliminovat, aby škody, které má v úmyslu způsobit, byly co nejmenší.

Po výše zmíněném incidentu se v rámci policie na pár let hodně věcí změnilo. Tlak na vytvoření hlídek jiných, než jsou ZJ, které by byly schopné provést úspěšný zákrok i proti takto nebezpečně a agresivně jednajícímu pachateli, byl obrovský. Již 26. února roku 2015 (dva dni po krvavém incidentu) ministr vnitra na tiskové konferenci oznámil pět témat, které je potřeba přezkoumat a popřípadě změnit. Jednalo se o: 1. komunikace s městy a obcemi za krizových situací, 2. aktualizace krizových plánů krajů, 3. operační rádius zásahových jednotek a s tím související otázky, 4. výcvik a školení policistů, 5. vylepšení systému kontroly držitelů zbrojních průkazů v rámci stávající legislativy. Co se týče zásahových jednotek dokument uvádí navýšení počtu členů ZJ z důvodu rychlejšího a efektivnějšího provedení zákroku. Pravidelné obměňování vybavení, zajištění rychlé přepravy do místa zákroku, včetně nákupu velkokapacitních vrtulníků typu „Super puma“ s přepravní kapacitou 20 plně vyzbrojených policistů (současné vrtulníky Bell 412 umožňují teoreticky přepravu maximálně osmi plně vybavených policistů). Z vlastní praxe si nedovedu představit, jaký by byl doletový rádius vrtulníku Bell 412 s uvedenými osmi plně vybavenými policisty ZJ na palubě. Při této obsazenosti je potřeba počítat s kompromisem mezi obsazeností

stroje a množstvím paliva v nádrži a tím i s doletovou vzdáleností. Dále se počítá se zřízením letecké pohotovosti v Českých Budějovicích a Ostravě (dodnes je letecká pohotovost pouze v Praze a Brně).

Policií byl vytvořen metodický manuál č. 01/2016 platný od 7. 7. 2016 pro zákroky typu AMOK, tento materiál byl v roce 2016 doplněn o tzv. prvosledové hlídky, které jsou primárně určeny pro zákroky tohoto nebo obdobného charakteru. Disponují plnou balistickou ochranou, balistickým štítem, dlouhou zbraní s dostatečným počtem nábojů a speciálním výcvikem.

3.2.2 Fakultní nemocnice Ostrava

Dne 10. prosince roku 2019 kolem 7:15 hodin ve Fakultní nemocnici Ostrava přišel do čekárny traumatologie muž, později ztotožněn jako dvačtyřicetiletý Ctirad Vitásek, který ve velmi rychlém sledu postřelil nelegálně drženou krátkou střelnou zbraní (CZ 75 9 mm) 9 lidí. Do pěti minut na místo incidentu přijíždějí první prvosledové hlídky PČR a deset minut po oznámení na linku tísňového volání i Zásahová jednotka Policie České republiky Moravskoslezského kraje. Armádním vrtulníkem Mil Mi-17 se dostavilo na místo i 21 policistů protiteroristického Útvaru rychlého nasazení. Všichni se zapojují do pátrání po ozbrojeném muži.

Ctirad Vitásek z čekárny traumatologie nejprve doslova vyhodil děti a následně při zásahu každé oběti řekl nahlas jediné slovo, a to pořadové číslo oběti svého řádění. Vážným zraněním podlehl sedm z nich, dvě se podařilo zachránit. Oddělení traumatologie si vybral, jelikož v čekárně bylo nejvíce pacientů (potencionálních cílů jeho útoku). Poté svědci popisují, že zbraň obrátil proti sobě, ale jelikož se zbraň zasekla, nepodařilo se mu čin dokončit a spáchat sebevraždu. Následně z nemocnice utekl do svého připraveného vozidla, odjel ke své matce domů, které se svěřil s činem, jenž spáchal a oznámil jí, že jde spáchat sebevraždu. Další jeho cesta vedla opět do vozidla, kterým jel pryč z obce. Počinání Ctirada Vitáska jeho matka nahlásila okamžitě PČR, která tímto získala informace o poloze pachatele. Po krátkém pátrání za pomoci několika vrtulníků Letecké služby PČR, Letecké záchranné služby a Armády České republiky byl lokalizován vůz pachatele a přesněji navedeny pozemní hlídky na místo případného zadržení. Ve chvíli, kdy Zásahová jednotka Policie České republiky Moravskoslezského

kraje přistoupila k vozidlu s úmyslem provést zadržení pachatele, bylo zjištěno, že je postřelený, ale jeví známky života. Po zhruba třiceti minutové resuscitaci zemřel kvůli následkům střelného poranění. Později bylo zjištěno, že se sám střelil do hlavy ve chvíli, když nad ním kroužil vrtulník a bylo jisté, že bude dopaden.

Šetřením incidentu vyšly najevo skutečnosti, které ukazují na problémy psychologického rázu Ctirada Vitáska spočívající v mylné představě o vlastním smrtelném onemocnění. V globálním měřítku toto není ojedinělý případ, kdy se člověk rozhodne pro takto extrémně násilnou formu vyřešení a svým způsobem i zveřejnění a medializaci svého problému. Medializace a oslovení značného počtu veřejnosti je často i cílem „šílených střelců“. Mají představu, že dojde k napravení křivdy, kterou pocítují k systému nebo ke konkrétní organizaci. Tyto všechny aspekty vedly Ctirada Vitáska k tomu, aby si opatřil krátkou střelnou zbraň i přes absenci zbrojního průkazu. Se zbraní se naučil střílet. Před činem si důkladně vybral čekárnu, ve které bylo přítomno nejvíce osob.⁷¹

Závěr: Výše uvedený případ taktéž patří do kategorie: „Šílený střelec“. Útok proběhl bez předchozího varování, bezpečnostní složky mu mohly jen velice těžko zabránit. Celá situace se odehrála ve velkém krajském městě, kde je obrovské množství kamerových systémů a dostupnost policejních hlídek se nachází doslova v jednotkách minut. Navíc přítomnost ZJ PČR byla v rámci města pro další zákrok velkým benefitem. Pomocí kamerových systémů bylo provedeno okamžité ustanovení pachatele a zveřejnění popisu. Dojezdový čas prvosledových hlídek a Zásahové jednotky Policie České republiky Moravskoslezského kraje na místo incidentu byl velice rychlý. Hodnotím velmi pozitivně přítomnost zásahové jednotky a pozdější povolání Útvaru rychlého nasazení, využití letecké techniky v podobě vrtulníků pro přepravu, ale i pro další pátrání. Jelikož se tím zvyšuje akční rádius a rychlost případného nasazení speciálních sil PČR. Dle dostupných informací byla použita ze strany ZJ všechna dnes dostupná vysoce moderní technika, která dává převahu ozbrojeným složkám při zákroku proti takto extrémně nebezpečným zločincům, kterým nezáleží na vlastním životě.

---

⁷¹ Střelba ve Fakultní nemocnici Ostrava. In *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. Ostrava (Česká republika): Wikipedia Foundation, 18.12.2019, poslední aktualizace 10.12.2021 [cit. 2019-12-18]. Dostupné z WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/St%C5%99elba_ve_Fakultn%C3%AD_nemocnici_Ostrava>.

3.2.3 Francie – Bataclan

V noci z 13. listopadu na 14. listopadu roku 2015 v Paříži ve Francii došlo k sérii deseti teroristických útoků. V šesti případech se jednalo o útoky za použití střelných zbraní a ve čtyřech případech o sebevražedný bombový útok. Akt si vyžádal 130 lidských životů a 352 zraněných.

Skupina teroristů s vysokou mírou koordinace ve večerních hodinách zahájila své smrtelné řádění na několika místech Paříže. Spouštěčem celé akce byl ve 21:20 hodin bombový útok před fotbalovým stadionem Stade de France, kde se toho večera odehrálo přátelské utkání mezi fotbalisty Francie a Německa. Jeden z atentátníků byl odhalen ochrankou a nevpustěn na stadion. Následně na místě odpálil nálož upevněnou na těle. Další muž odpálil nálož u jiného vstupu na stadion. Třetí atentátník se taktéž za použití bomby připevněné na těle pokusil o masakr v nedaleké restauraci McDonald's. V rámci těchto tří útoků úřady uvádí kromě útočníků další minimálně jeden zmařený lidský život.

Útoky střelců byly odstartovány ve 21:25 hodin v 10. obvodu, kde na křižovatce napadli útočníci za použití střelby ze střelných zbraní hosty nacházející se před barem a před přílehlou restaurací. Poté svědci uvádí, že agresori z místa odjeli jedním nebo více motorovými vozidly. V restauraci a baru bylo zabito 15 lidí, dalších 15 zraněno.

Ve 21:32 hodin na ulici Rue de la Fontaine-au-Roi napadl terorista střelbou z útočné pušky hosty italské restaurace. Pět z nich zemřelo a osm bylo vážně zraněno.

Dva útočníci ve 21:36 hodin stříleli na hosty v restauraci na ulici Rue de Charonne v 11. městském obvodu. Střelba trvala několik minut. Později policie potvrdila, že zde bylo zabito 19 osob a devět těžce zraněno.

Na Boulevardu Voltaire nedaleko sálu Bataclan ve 21:40 hodin odpálil na terase kavárny sebevražedný atentátník nálož upevněnou na vlastním těle. Tímto zabil sebe, dalších 15 lidí, jeden člověk byl těžce zraněn.

V koncertním sálu Bataclan na Boulevardu Voltaire v centru města probíhal koncert, který navštívilo asi 1500 sledujících. V čase kolem 21:40 hodin do sálu pronikli i tři útočníci vyzbrojeni útočnými puškami a ručními granáty. Zabili desítky osob a velké množství hostů vzali jako rukojmí. Po půlnoci se objevily zprávy, že teroristé popravují rukojmí. Francouzské bezpečnostní složky provedly protizásah, během kterého byli všichni teroristé zneškodněni. Jeden terorista byl zasažen zakročující jednotkou a tím byl

iniciován výbuch vesty s trhavinou, zbylí dva teroristé se odpálili sami. V sále zemřeli tři džihádističtí útočníci, 89 lidí a desítky dalších osob byly v kritickém stavu.

Do pátrací a bezpečnostní akce v rámci Francie se zapojila i armáda v počtu 1500 vojáků. Francie v reakci na teroristický útok zintenzivnila svoji aktivitu v Sýrii bombardováním pozic Islámského státu (dále jen IS) ve městě Rakka – hlavní baště IS. Ve Francii byl vyhlášen výjimečný stav a zvýšená opatření na hranicích, která trvala až do roku 2017. V následujících dnech a měsících proběhlo ve Francii nespočet razií a protiteroristických akcí a opatření. Byla rozkryta celá skupina atentáčníků, probíhalo jejich zatčení, které se neobešlo bez ztrát na životech. Policíí bylo prokázáno, že teroristé připravovali další útoky a byli přímo napojeni na ISIS (Islámský stát v Iráku a Sýrii).⁷²

Závěr: Výše uvedený případ jsem vybral záměrně, jelikož se liší od předešlých dvou příkladů, a to v mnoha ohledech. Jednalo se o útok tzv. „Osamělých vlků“. Naprosto evidentně se jednalo o vysoce organizovanou skupinu s jasným plánem. Motiv je čistě ideologický, což se několik dní po útoku potvrdilo přihlášením se IS ke zodpovědnosti. Útočníci měli naplánované únikové trasy, připravené dopravní prostředky, popřípadě následný plán, jak způsobit civilizovanému světu další citelné škody. Vysoká úroveň organizace umožnila útočníkům zaútočit na několika místech současně, což vedlo k roztržení sil zakročujících jednotek. Na tísňovou linku bylo v jeden okamžik oznamováno velké množství informací týkajících se polohy útočníků, tak i dalších probíhajících útoků. Všechny tyto aspekty vyžadovaly obrovskou míru spolupráce a profesionality hlavně ze strany operačních důstojníků na tísňové lince, popřípadě pracovníků krizového štábu, kteří musejí vyhodnocovat důležité informace od nepodstatných, a dávat si vše do souvislostí jak časových, tak prostorových. Celý incident se odehrál v centru města, kde je obrovský pohyb lidí. Popis, který oznamovatelé často poskytovali, seděl nejen na útočníky, ale i na běžné občany, kteří s případem neměli souvislost. Z toho vyplývalo velké zaneprázdnění hlídek s prověřováním informací oznamovatelů. Dalším problémem byla přetíženost mobilní sítě právě v okamžiku probíhajícího útoku. Velké množství lidí bylo koncentrováno v menších lokalitách, každý se snažil dovolat na linku tísňového volání. Bezpečnostní složky musely pečlivě zvažovat

---

⁷² Teroristické útoky v Paříži v listopadu 2015. In *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. Paříž (Francouzská republika): Wikipedia Foundation, 13.11.2015, poslední aktualizace 24.2.2022 [cit. 2015-11-13]. Dostupné z WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Teroristick%C3%A9_%C3%BAtoky_v_Pa%C5%99%C3%AD%C5%BEi_v_listopadu_2015>.

nasazení speciálních sil či běžných hlídek s ohledem na jejich nejlepší využití a zároveň poskytnutí nejvyšší možné ochrany civilnímu obyvatelstvu.

Francie tento útok považovala za útok proti demokratickému systému své země a okamžitě provedla odvetu spočívající v prověření všech možných osob napojených na teroristické skupiny ve státě. Rovněž zvýšila aktivitu v přímém boji proti terorismu v Sýrii. Jako další opatření bylo navrženo omezení držení střelných zbraní u civilního sektoru obyvatel. Jedná se o krok, ke kterému přistoupily po obdobných útocích v posledních letech i jiné vlády. Dle mého názoru to situaci nevyřeší, jelikož teroristické útoky jsou téměř vždy páčány nelegálně držеныmi střelnými zbraněmi. V současné době je vše důkladně pouze monitorováno prostřednictvím vyspělých a rozvědných složek a často se zakročuje, když už je pozdě. Vždyť už jsme utrpěli ztráty, které nelze vrátit. Stát a jeho představitelé by se neměli tolik obávat včas zakročit proti takto nebezpečným teroristům dříve, než oni napadnou nás. Tento boj nelze jednoznačně vyhrát, ale je potřeba mu vzdorovat těmi nejlepšími dostupnými technologickými prostředky, vysokou mírou profesionality, odhodlaností a odvahou.

3.3 Prognóza

Předpoklad kvality vycvičenosti a vybavenosti ZJ PČR je podpořený tím, že se jedná o plně profesionální sbor vedený a financovaný státem je toto hledisko ještě podpořeno. S jistotou by se dalo konstatovat, že celková úroveň ZJ PČR je vysoká.

Výsledek: Prognóza autora se naplnila pouze částečně.

Úroveň vycvičenosti a vybavenosti je dle shodného konstatování všech dotázaných (Miroslava Pasterčíka, kpt. Bc. Martina Hejla i por. Bc. Pavla Roučky), včetně mě jako autora a zároveň člena Zásahové jednotky PČR Plzeňského kraje, vysoce nadstandardní. Aby byla ZJ stále na takto vysoké úrovni je velice důležité i v budoucnu udržovat vysoký standard vycvičenosti, což znamená nadále všemi možnými způsoby hledat nové možnosti provedení zákroků, čerpat zkušenosti od ostatních jednotek, zejména pak zahraničních. Právě zmíněné zkušenosti nejvíce napomáhají stálému udržení tempa s novými a rychle se měnícími trendy kriminality a způsoby páčání protiprávního jednání. Vybavenost postihuje tento jev úplně stejně, jelikož technologie se vyvíjejí obrovskou rychlostí a jednotlivé firmy se doslova předhánějí v tom, kdo vynalezne lepší

výrobek. Zkušenosti ostatních jednotek s určitými výrobky může být dobrým ukazatelem kvality a využitelnosti právě i pro nás.

3.4 Hodnocení aktuální vycvičenosti a vybavenosti zásahových jednotek PČR, návrhy možného řešení vedoucí k jejich zlepšení

- **Vycvičenost zásahových jednotek PČR**

Na základě provedených rozhovorů a mého osobního praxeologického vhledu by se dala zhodnotit vycvičenost zásahových jednotek PČR jako velice nadstandartní v rámci celé Evropy. Na což poukazuje v rozhovoru Miroslav Pasterčík, který má velice bohaté zkušenosti s výcvikem i bojem v ČR i zahraničních misích. Toto je docíleno vysokou mírou spolupráce mezi jednotkami v rámci ČR a také mezi zahraničními jednotkami. Zejména pak začleněním URNY do koalice Atlas, které jsou součástí, právě zde dochází k největší mezinárodní spolupráci, výměně důležitých informací a následné distribuci mezi jednotlivé ZJ PČR formou námětových cvičení, IMZů (instrukčně metodických zaměstnání), seminářů a školení. Každá jednotka má po své linii navázané vlastní mezinárodní vztahy, z kterých těží především cenné zkušenosti ze zákroků. V minulém roce se podařilo navázat spolupráci s SF-UCS – Antiteror academi. Cíleně vedeného výcviku se zúčastnili všichni členové všech ZJ PČR. Zásahová jednotka Policie České republiky Plzeňského kraje spolupráci dále prohlubuje a tím zdokonaluje zejména taktické dovednosti. Za zmínku stojí např. provádění cvičení zaměřených na zdravotnickou přípravu přímo v bojovém poli za neutichající ostré střelby. Nebo možnost cvičení taktických dovedností v balisticky odolném domě, kde se cvičný zákrok nejvíce podobá reálnému boji. Jedná se o ideální výcvikový trenažer pro zdokonalování se v přípravě v boji proti ozbrojenému útočníkovi, což jsou klíčové zkušenosti korespondující se zjištěnými bezpečnostními fenomény.

Tento již nastavený vysoký standart je důležité i nadále udržovat a pokud možno ještě zdokonalovat za využití všech dostupných informačních kanálů a praktických cvičení.

- **Vybavenost zásahových jednotek PČR**

U vybavenosti je situace o poznání horší, ale i tak je nesrovnatelná s východními státy Evropy (např. Slovensko). V posledních pěti letech došlo k přezbrojení všech ZJ

PČR na nejmodernější automatické střelné zbraně a nákupu nových balistických vest a přileb té nejvyšší bezpečnostní kategorie. Do určité míry došlo i k výměně vozového parku, který je sice kapacitně vyhovující, ale nesplňuje základní kladené požadavky na akcelerační schopnosti vozidel. Toto má přímý vliv na rychlost dostavení se do místa zákroku nebo na zadržení osob v jedoucím vozidle. Na toto téma se bouřlivě diskutovalo v době aktuálnosti případu střelby v Uherském Brodě v roce 2015. Proběhly návrhy zřízení čtyř pohotovostních stanovišť pro Leteckou službu PČR, nákupu velkokapacitních vrtulníků, nebo dokonce pohotovostních vrtulníků, které by měly být k dispozici pro každou ZJ 24 hodin denně. Ani jeden z těchto bodů není do dnešního dne vyřešen. Tento krok by byl vysoce finančně náročný, ale pokud jde o bezpečnost, neměly by být limitem finance, bezpečnost vlastních občanů není možné přepočítávat na peníze. Zrychlení přesunu zákrokového týmu by byl diametrální. V současné době např. Zásahová jednotka Policie České republiky Plzeňského kraje má reálný dojezd za použití motorových vozidel na periferie své územní působnosti devadesát minut, za využití vrtulníku by se dalo mluvit o pouhých třiceti minutách. Jedná se o zásadní rozdíl, který může výrazně ovlivnit výsledek celého zákroku. Materiální vybavení potřebné pro provádění násilných vstupů do objektů by se dalo zhodnotit jako dostačující, ale ne rozhodně špičkové. Většinou se jedná o mechanické nářadí, které má dlouhou životnost a nepotřebuje častou obměnu. Nicméně jeho pořizovací hodnota je vysoká, jelikož se jedná o vojenský taktický materiál, a tudíž nové nebo dokonalejší kusy ekonomický odbor nechce kupovat. Zde je situace rozdílná napříč republikou a různí se v rámci jednotlivých krajů.

Jako řešení se jeví postupné a neustálé obnovování taktického a technického vybavení, zejména vozového parku, popřípadě jiných prostředků používaných pro přepravu příslušníků ZJ PČR, bez ohledu na to, kolik to bude stát finančních prostředků.

- **Vysoký počet střelných zbraní mezi civilním obyvatelstvem**

Jako další z možných problémů vyplývajících ze zjištění je vysoký počet střelných zbraní mezi civilním obyvatelstvem. Nedá se však jednoznačně říci, že více trestných činů je spácháno nelegálně drženou střelnou zbraní oproti legálním držitelům. Řešením se nabízí opakující se testování ze znalostí legislativy a psychologické vyšetření. Současná úprava, kdy tyto požadavky musí žadatel o zbrojní průkaz splnit pouze při zřizování zbrojního průkazu, se ukazují jako nedostatečné. Již jsou známé případy, kdy legálně držená zbraň byla použita ke spáchání trestného činu.

Pokud se budeme inspirovat v západním světě, všude tam, kde došlo k nějaké formě útoku, za použití střelné zbraně, na civilní obyvatelstvo následovalo zpřísnění držení zbraní a taktéž ke zpřísnění nového získávání střelných zbraní. Toto opatření by dle mého názoru mohlo vést ke kýženému efektu snížení počtu případů zneužívání střelných zbraní.

Závěr

Na základě provedených rozhovorů se třemi odborníky Miroslavem Pasterčíkem instruktorem českých i zahraničních speciálních bezpečnostních složek, kpt. Bc. Martinem Hejlem metodikem příslušníků PČR a por. Bc. Pavlem Roučkou metodikem příslušníků ZJ PČR, kdy každý má trochu jiný úhel záběru působení v rámci bezpečnostních složek, tím je získán velice široký a ucelený pohled na celou řešenou problematiku bakalářské práce. Dále na základě případových kazuistik, analýzy bezpečnostních zpráv státních institucí a autorova osobního vhledu byla vyhodnocena Česká republika jako velice bezpečná země. To ovšem neznamená, že aktuálně nehrozí žádné bezpečnostní hrozby. Poslední dny odehrávající se na východě od českých hranic ukazují, že i ČR je v určitých ohledech velice zranitelná a může se stát terčem útoku zevnitř i zvenčí a tolik opomíjená rizika válečného konfliktu se opět stávají aktuálními. První případy páčání té nejzávažnější násilné trestné činnosti se již i na našem území odehrály, což dokazují poslední roky. Bezpečnostní složky a Miroslav Pasterčík nejvíce varují v souvislosti s teroristickou činností na možné tzv. „Osamělé vlky“. Jejich útok hrozí v rámci území celé Evropy. A nelze ho dopředu předpokládat. Dále dle názoru Miroslava Pasterčíka je nutné být na tuto situaci perfektně připraven právě výcvikem a vybavením. Jako další hrozba se jeví útok tzv. „aktivního střelce“, který taktéž není možné dopředu předpovídat. Kpt. Bc. Martin Hejl a por. Bc. Pavel Roučka v rozhovoru potvrzují, že podobně jako v západních zemích těchto útoků bude i v České republice přibývat. Proto je bezpodmínečně nutné mít dokonalé profesionály, vždy připravené zasáhnout!

Úroveň vycvičenosti a vybavenosti ZJ PČR je na uspokojivé úrovni. Je důležité dále pilně pracovat a zdokonalovat taktické postupy, navazovat nové spolupráce a posouvat se vpřed ve všech činnostech prováděných ZJ PČR. Provedení případného zákroku ze strany všech ZJ PČR je v souladu s očekávanou profesionalitou. ZJ PČR jsou velice dobře cvičeni a metodicky vedeni k úspěšnému dokončení zákroku. Investice do dalšího rozvoje a modernizace je jistě vítána, ba dokonce je obrovským přínosem, jelikož se jedná o odvětví, kde se pokrok posouvá mílovými kroky vpřed. Pokud chceme být schopni bojovat s terorismem, musíme následovat nejmodernější technologické a taktické trendy.

Úspěšně provedený zákrok je ovlivněn mnoha faktory. Je potřeba se věnovat všem současně, protože jen dodržení celého jejich spektra vede k úspěšnému konci. Základem

je rychlé dostavení se na místo zákroku, což obnáší plnou bojovou připravenost příslušníků ZJ po celou dobu služby. V případě jakéhokoliv působení mimo základnu, je nutností stoprocentní dosažení zásahového týmu na mobilním telefonu nebo prostřednictvím radiostanice. S tím souvisí i stálá dostupnost zákrokového vybavení (výbava jednotlivce, skupinové vybavení a technický výjezd). Nelze opomíjet fyzickou připravenost a s ní související rozvržení energetických rezerv do celého dne aktivní služby. Což znamená dostavit se do služby vždy ve stoprocentní kondici. Stejně tak musí všechen technický materiál fungovat bezchybně. Z čehož vyplývá jeho důkladná údržba a příprava. Vědomí, že potřebné činnosti pro zákrok dokonale ovládám, mi dává klid a zvyšuje mé sebevědomí, což bezesporu vede k menší chybovosti v ostrém zákroku. Jednotlivé dílčí úkony pak dělá člověk automaticky (rychle a správně), nemusí nad nimi přemýšlet. Toto je stav, do kterého se musí každý příslušník zásahové jednotky Policie České republiky postupem času dopracovat.

Pokud chce být Česká republika stále jednou z nejbezpečnějších zemí světa je bezpodmínečně nutné se zamyslet nad několika zásadními aspekty, které jsou rozhodující právě pro udržení zmíněné bezpečnosti občanů ČR. Tuto bezpečnost bezesporu zajišťuje převážně PČR prostřednictvím policistů na různých a zároveň velice důležitých pozicích. Policie se v posledních letech potýká s problémem personálního podstavu a nově nastupivší příslušníci, z nichž jsou později vybíráni i uchazeči do speciálních jednotek PČR, nedosahují takových kvalit jako tomu bývalo v minulosti.

Zásahové jednotky PČR jsou vojensky organizovaný sbor, kde se více funguje jako armáda než je to u běžných policistů. Po zrušení povinné základní vojenské služby jsou dnešní muži jiní než před dvaceti lety. Chybí jim morálka, úcta, poslušnost, cílevědomost a bohužel i fyzická zdatnost. Při sebemenších nekomfortních podmínkách pro svoji osobu jsou frustrovaní, nervózní a nedokáží podat maximální výkon. Nemají logické myšlení a od mládí jsou naučeni ke všemu vyjadřovat svůj nezkušený názor, což vede ke zbytečným diskuzím, na které není později v čase zákroku prostor. Při výběru nových členů ZJ PČR je mimo jiné kladen důraz na fyzickou zdatnost. Dnešní rychle rozvíjející se svět má ale jiné požadavky. Chci tímto poukázat na upadající fyzickou zdatnost společnosti a následné obtíže bezpečnostních složek při výběru nových uchazečů. S tímto souvisí již probíhající generační obměna členů ZJ. Zájem o službu u ZJ je na relativně vysoké úrovni, ale kvalita uchazečů není dostatečná. A z toho vyplývá dlouhodobě neuspokojený personální stav ZJ napříč republikou.

S bezpečností má přímou souvislost legislativa užívaná pro její zajištění. Musí být podporou pro stát, popřípadě jím vedené bezpečnostní složky, které s její pomocí chrání své občany. Ve vyspělých demokratických zemích Evropy je běžné, že pachatel jakéhokoliv trestného činu je postaven před spravedlivý soud a tam za své protiprávní jednání souzen dle platné legislativy. Toto je ovšem komplikací při extrémně nebezpečných zákrocích, kdy je útočník odhodlán usmrtit co nejvíce lidí a páchá nepopsatelné škody. Bezpečnostní složky často čekají, než útočník zaútočí první a následně jeho útok odvracejí, tak je nastavený náš právní systém. Jeho útok je často nekompromisní, to mu dává velikou výhodu a psychologickou převahu, jelikož zákonné postupy policie jsou známé a předvídatelné. PČR je povinna dle zákona i přes brutální jednání pachatele šetřit jeho život, což ze strany útočníka rozhodně není dodržováno, tohoto si je útočník dobře vědom a často s tím dopředu kalkuluje. Popisovaný jev jsem několikrát ve své službě již zažil. Například německá právní úprava je pro takovéto situace připravena, jelikož policista je oprávněn takto jednajícího útočníka usmrtit, aby okamžitě zamezil dalším škodám. Česká právní úprava v tomto ohledu, dle mého názoru, není dostatečně připravena na nové hrozby a jednání zločinců.

Policie ČR je financována ze státního rozpočtu, kdy finanční prostředky určené pro Ministerstvo vnitra přímo odrážejí bezpečnostní situaci v zemi. Pokud je dlouhodobě příznivá, bez excesů a mimořádných bezpečnostních rizik, vláda se snaží náklady minimalizovat i za cenu snižování platů bezpečnostních složek. Tuto situaci jsme zažili v roce 2010 a svým způsobem se letos, v roce 2022, opakuje. V opačném případě, kdy hrozí nebo dokonce probíhají teroristické útoky, je bezpečnostní systém finančně uspokojen, miliardy korun jsou pro něj ve státním rozpočtu nalezeny. Před šesti lety se navýšil počet tabulkových míst na všech ZJ PČR na 60 členů z důvodu lepší akceschopnosti po události v Uherském Brodě. Naplnění tabulek se napříč republikou zdařilo jen v Praze (zde navýšení nebylo vyžadováno, Praha vždy měla 60 tabulkových míst), Moravskoslezském kraji a Jihomoravském kraji. Ostatní ZJ se potýkají dodnes s podstavem. Nyní, v době uspokojivé bezpečnostní situace, se ZJ potýkají s následujícími problémy: chybí ubytovací kapacity, není navýšen počet zbraní na jednotlivých útvech, stejně tak vybavení pro jednotlivce sloužící u ZJ PČR, včetně nedostatečného poměrného navýšení služebních vozidel ve vozovém parku ZJ. Bezpečnostní situace se může rychle změnit, proto je důležité do bezpečnosti investovat finance soustavně a nešetřit jimi. Bezpečnost země vždy stála nemalé finanční prostředky, které jsou správně investované.

Ve své práci jsem popsal a vysvětlil velmi nebezpečné a takticky složité situace, ve kterých velmi důležitou a nezastupitelnou roli hrají bezpečnostní složky státu. Je naprosto klíčové mít propracovaný a důsledný systém výběru a výcviku členů zásahových jednotek, aby jakékoliv hrozby bezpečnosti státu byly zajištěny zkušenými profesionály. Jedná se o bezpečnost nás všech!

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BRZYBOHATÝ, M. a kolektiv. *Terorismus a my*. Praha: Computer press, 2001. 216 s. ISBN 80-7226-584-9.
2. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Audit národní bezpečnosti 2016*, Ministerstvo vnitra České republiky. Praha MVCR, © 2016. 141 s.
3. Directorate General of Human Rights. *Guidelines on human rights and the fight against terrorism adopted by the Committee of Ministers on 11 July 2002 at the 804th meeting of the Ministers' Deputies*. Council of Europe Publishing, December 2002. 39 s. ISBN 92-871-5021-4.
4. EICHLER, J. *Jak vyhodnocovat bezpečnostní hrozby a rizika dnešního světa*. Praha č. 2/2004. s. 15-18. ISSN 1802-7199.
5. HARTINK, A. E. *Vojenské zbraně*. Dobřejovice: Rebo productions, 2000. 319 s. ISBN 80-7234-481-1.
6. HLAVSA, Z. a kolektiv. *Český jazyk pro střední školy*. 3. vyd. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 1997. 280 s. ISBN 80-85937-86-7.
7. HOLOUBEK, P. *Taktika boje*. 1. vyd. Praha: Naše Vojsko, 2005. 126 s. ISBN 80-206-0760-9.
8. IVOR, J a kolektiv. *Společnost' proti terorizmu*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014, 470 s. ISBN 978-80-7380-546-3.
9. JELÍNEK, J. a kolektiv. *Terorismus – základní otázky trestního práva a kriminologie*. Praha: Leges, 2017, 224 s. ISBN 978-80-7502-256-1.
10. MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva*. I.díl. Praha: Themis. 1997. 178 s. ISBN 80-85821-52-4.

11. NEVILLE, L. *Ruční zbraně jednotek speciálních sil 2001-2015*. Praha: Grada Publishing, 272 s. ISBN 978-80-271-0329-4.
12. NOVOTNÝ, T. *Nesmrtící zbraně*. 1. vyd. Praha: Universum, 2021. 208 s. ISBN 978-80-242-7418-8.
13. PRYMULA, R. a kolektiv. *Biologický a chemický terorismus*. Praha: Grada Publishing, 2002. 152 s. ISBN 80-247-0288-6.
14. STEHLÍK, E. a kolektiv. *URNA*. Praha. 2011. 303 s. ISBN 978-80-904588-2-6.
15. STRAUS, J a kol. *Úvod do kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk. 2004. 175 s. ISBN 80-86898-95-4.
16. ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 479 s. ISBN 978-80-7380-447-3.
17. THOMPSON, L. *Záchrana rukojmích*. Frýdek-Místek: Alpress, 2003. 208 s. ISBN 80-7218-825-9.
18. ČESKO. BEZPEČNOSTNÍ INFORMAČNÍ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *BIS: Výroční zpráva 2020*. Praha, 2021. 36 s.
19. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *MVČR: Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2020*. Praha, 2021. 159 s.

Elektronické zdroje

1. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVČR: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. MVČR, © 2021 [cit. 2016-08-19]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/utvar-rychleho-nasazeni-policie-ceske-republiky-utvar-rychleho-nasazeni.aspx>>.

2. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. MVCR: *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. MVCR, © 2021 Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/>>.
3. Střelba v Uherském Brodě. *In Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. Uherský brod (Česká republika): Wikipedia Foundation, 27.2.2015, poslední aktualizace 29.10.2021 [cit. 2015-2-27]. Dostupné z WWW: <https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=St%C5%99elba_v_Uhersk%C3%A9m_Brod%C4%9B&dir=prev&action=history>.
4. Střelba ve Fakultní nemocnici Ostrava. *In Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. Ostrava (Česká republika): Wikipedia Foundation, 18.12.2019, poslední aktualizace 10.12.2021 [cit. 2019-12-18]. Dostupné z WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/St%C5%99elba_ve_Fakultn%C3%AD_nemocnici_Ostrava>.
5. Teroristické útoky v Paříži v listopadu 2015. *In Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. Paříž (Francouzská republika): Wikipedia Foundation, 13.11.2015, poslední aktualizace 24.2.2022 [cit. 2015-11-13]. Dostupné z WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Terroristick%C3%A9_%C3%BAtoky_v_Pa%C5%99%C3%AD%C5%BEi_v_listopadu_2015>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. *Pokyn policejního prezidenta č. 34 ze dne 19. února 2015 kterým se upravuje činnost zásahových jednotek*. In Sběrka interních aktů řízení Policie České republiky. 2015. 12 s.

Ostatní zdroje

1. PETREČEK, T. *Analýza bezpečnostní situace ČR*. Praha, 2019. 67 s. Bakalářská práce. Vysoká škola regionálního rozvoje a bankovní institut AMBIS, a. s. Vedoucí bakalářské práce: doc. JUDr. PhDr. Ivo Svoboda Ph.D.

Seznam zkratek

- AMOK – Aktivní útočník nebo Šílený střelec
- BIS – Bezpečnostní informační služba
- CLS – (Combat Life Saver) vojenský záchranář
- ČR – Česká republika
- DP – donucovací prostředek
- EU – Evropská unie
- HDP – hrubý domácí produkt
- IMZ – instrukčně metodické zaměstnání
- IS – Islámský stát
- ISIS – Islámský stát v Iráku a Sýrii
- IZS – integrovaný záchranný systém
- KŘP PK – Krajské ředitelství Policie Plzeňského kraje
- KZO – kriminálně závadová osoba
- LEX – levicový extremismus
- NATO – (North Atlantic Treaty Organization) Severoatlantická aliance
- NCOZ – Národní centrála proti organizovanému zločinu
- NPC – Národní protidrogová centrála
- NVS – nástražný výbušný systém
- OPL – omamné a psychotropní látky
- OZU – Odbor zvláštního určení
- PČR – Policie České republiky
- PEX – pravicový extremismus
- ŘP – řidičský průkaz
- SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování
- SNB – Sbor národní bezpečnosti
- URNA nebo ÚRN – Útvar rychlého nasazení
- ÚZU – Útvar zvláštního určení
- ZHN – zbraň hromadného ničení
- ZJ – zásahová jednotka

Seznam tabulek a grafů

Tabulka číslo 1.: Přehled vybrané trestné činnosti v ČR v roce 2020 a 2021

Přílohy

Příloha číslo 1.

Otázky řízeného rozhovoru: **Miroslav Pasterčík - SF-UCS**

1. Jak dlouho jste pracoval u PČR?
2. Jaká je Vaše pozice a náhled na ozbrojené bezpečnostní složky?
3. Jak dlouho se zabýváte výcvikem speciálních jednotek PČR, AČR nebo zahraničních jednotek?
4. Jak hodnotíte současnou bezpečnostní situaci v ČR?
5. Myslíte si, že v poslední době se objevil nějaký nový bezpečnostní fenomén?
6. Jak hodnotíte osobní vybavení příslušníků zásahových jednotek PČR?
7. Jak hodnotíte vybavení zásahových jednotek PČR?
8. Jaké zákroky provádějí nejčastěji speciální jednotky PČR?
9. Spolupracujete se zahraničními speciálními jednotkami?
10. V jaké míře probíhá spolupráce? Je možné ji ještě rozšířit?
11. Jak hodnotíte vycvičenost příslušníků zásahových jednotek PČR v rámci ČR a EU?
12. Máte nějaký návrh řešení zlepšení vycvičenosti a akceschopnosti zásahových jednotek PČR?
13. Myslíte si, že je česká legislativa připravena na nové bezpečnostní hrozby, popřípadě je schopna na ně pružně reagovat?

Příloha číslo 2.

Otázky řízeného rozhovoru: **kpt. Bc. Martin Hejl - metodik KŘP PK**

1. Jak dlouho pracujete u PČR?
2. Jaká je Vaše pozice a pohled na ozbrojené bezpečnostní složky.
3. Jak dlouho se zabýváte výcvikem příslušníků Policie České republiky?
4. Jak hodnotíte současnou bezpečnostní situaci v ČR?
5. Myslíte si, že v poslední době se objevil nějaký nový bezpečnostní fenomén?
6. Jak hodnotíte osobní vybavení příslušníků PČR?
7. Jak hodnotíte vybavení základních útvarů PČR?
8. Jaké zákroky nejčastěji provádějí příslušníci PČR?
9. Spolupracujete se zahraničními policejními útvary?
10. V jaké míře probíhá spolupráce? Je možné ji ještě rozšířit?
11. Jak hodnotíte vycvičenost příslušníků PČR v rámci ČR a EU?
12. Máte nějaký návrh řešení zlepšení vycvičenosti a akceschopnosti hlídek PČR?
13. Myslíte si, že je česká legislativa připravena na nové bezpečnostní hrozby, popřípadě je schopna na ně pružně reagovat?

Příloha číslo 3.

Otázky řízeného rozhovoru: **por. Bc. Pavel Roučka - metodik ZJ KŘP PK**

1. Jak dlouho pracujete u PČR?
2. Jaká je Vaše pozice a náhled na ozbrojené bezpečnostní složky?
2. Jak dlouho se zabýváte výcvikem příslušníků zásahových jednotek PČR?
4. Jak hodnotíte současnou bezpečnostní situaci v ČR?
5. Myslíte si, že v poslední době se objevil nějaký nový bezpečnostní fenomén?
6. Jak hodnotíte osobní vybavení příslušníků zásahových jednotek PČR?
7. Jak hodnotíte vybavení zásahových jednotek PČR?
8. Jaké zákroky nejčastěji provádějí příslušníci zásahových jednotek PČR?
9. Spolupracujete se zahraničními zásahovými jednotkami?
10. V jaké míře probíhá spolupráce? Je možné ji ještě rozšířit?
11. Jak hodnotíte vycvičenost příslušníků zásahových jednotek PČR v rámci ČR a EU?
12. Máte nějaký návrh řešení zlepšení vycvičenosti a akceschopnosti zásahových jednotek PČR?
13. Myslíte si, že je česká legislativa připravena na nové bezpečnostní hrozby, popřípadě je schopna na ně pružně reagovat?

